གཅིག

༄༅། །ཟབ་ལམ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་གསང་ཆེན་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཟབ་ལམ་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོམ་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསང་ཆེན་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གང་། །ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་བདེ་སྟོང་ལམ་གྱིས་ནི། །སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་དུ། །འཆར་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ལ་གུས་པས་འདུད། །དབེན་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་གནད་བཅིངས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གྱིས་གསང་བའི་ལམ་བགྲོད་དེ། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མཆོག་
བརྙེས་པ། །མཉམ་མེད་སྒམ་པོ་པར་གྲགས་དེ་ལ་འདུད། །ཐབས་ཤེས་གཏུམ་མོ་བདེ་སྟོང་སྒྱུ་མའི་བདག །རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་འོད་གསལ་ངོ་བོ་ཉིད། །བར་དོ་སྒྱུ་མ་སྐུ་གསུམ་
འཕོ་བའི་མཆོག །མངོན་གྱུར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །གྲོལ་བྱེད་མན་ངག་གནད་བསྡུས་པ། །ཟབ་ལམ་ཆོས་དྲུག་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། །སྐལ་ལྡན་དོན་དུ་ 182

༄༅། །བཤད་པ་ལ། །གསང་བདག་མཁའ་འགྲོས་བརྐྱེ་བར་མཛོད། །དེ་ལ་འདིར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་སྙིང་
སྙོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དག་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བ། གསང་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་
པོ་ཟབ་ལམ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི༔ འདིར་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་ཡུལ་དང་གནད་འཆིང་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་སྤྱིར་ཁམས་
དྲུག་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་དང་པོར་འགྲུབ་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འཇིག་ཚུལ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་

གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བསྒོམ་རྒྱུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཙོ་བོ་ཀུན་གཞི་རིགས་པ་དབང་ཤེས་དང་ཉོན་ཡིད་ཕྲ་བ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཙུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཆར་བ་དང་འགག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་བཞེད་ལ།
གཞན་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྣང་གཞི་སྣོད་བཅུད་སྣང་ས་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་བས། དེ་དག་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
གལ་ཆེ་སྟེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁྲིད་རིམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ། སྒོམ་རིམ་གྱི་དངོས་གཞི། རྗེས་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་
འགྲོའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་བསམ་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཁྲིད་དེ། སྐྱོ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུན་
ནས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་ཏེ་སྨིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་

༄༅། །ལ་སོགས་པས་ཟ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོར། ལེ་ལོ་བཟློག་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། བར་ཆད་སེལ་ཕྱིར་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། ཚོགས་གསོག་ཕྱིར་མཎྜལ་དབུལ་བ། སྒྲིབ་པ་སྦྱང་ཕྱིར་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས། བྱིན་རླབས་འཇུག་ཕྱིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་རྣམས་བྱ་བར་བཞེད་པས། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཞག་ལྔའམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་འབད་པ་བྱ་སྟེ་ཟུར་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༈ །གཉིས་པ་སྒོམ་རིམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་དྲུག །ལམ་གྱི་རྩ་བ་གཏུམ་མོའི་གདམས་པ། ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ། ལམ་གྱི་དྲོད་ཚད་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ། ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ། ལམ་གྱི་བསྲུན་མ་བར་དོའི་གདམས་པ། ལམ་གྱི་བློ་ཆོད་འཕོ་བའི་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པ། ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ། བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ། ངོ་སྤྲོད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ། རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སྟོང་ར་སྦྱང་བ། རྩ་སྦྱང་བ། རླུང་སྦྱང་བ། ཐིག་ལེ་སྦྱང་བ། ལུས་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་བསྒོམ་ཞིང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ་པས། ལུས་གནད་ཀྲང་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ངམ་མི་ནུས་ན་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱ། ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་འོག

སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་བསྡམས། སྒལ་ཚིགས་བསྲང་ཞིང་ལུས་ཀུན་བསྒྲིམས། དཔུང་པ་དང་གྲུ་མོ་མ་གྲུག་པར་བརྒྱང་། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་དགུག །ལྕེ་རྩེ་ཡ་རྐན་ལ་གཏད་དེ་སོ་ལ་བར་ཚགས་བག་ཙམ་ཡོད་པ་བྱས་ལ་
མཆུ་བཙུམས། མིག་སྣ་རྩེའི་ཐད་ཀར་བལྟ་བ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་བྱ། དེ་ནས་རང་བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་སམ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྐུར་གསལ་བཏབ་ལ། དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞབས་མཐིལ་
གྱི་བར་དང་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྦུ་མ་ཕུས་བཏབ་པ་ལྟར་སྟོང་པར་བསྒོམས། དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པར་མི་གསལ་ན་སྤྱི་བོ་ནས་རིམ་པས་ལྷུ་དང་དུམ་བུར་སྟོང་པར་བསམས། དེ་
གསལ་ན་སྐུ་ཆུང་བ་ཙུང་འབྲུ་ཙམ་དང་ཆེ་བ་འཇིག་རྟེན་གང་བ་ཙམ་གྱི་ནང་སྟོང་པར་གསལ་བཏབ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་འོང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་ནང་སྟོང་པའི་དབུས་
སུ་རྩ་དབུ་མ་སྦོམ་ཕྲ་སྨྲ་ལྕུག་འབྲིང་པོ་ཙམ་དང་། གཡས་སུ་རོ་མ་དང་གཡོན་དུ་རྐྱང་མ་གཉིས་སྦོམ་ཕྲ་མདའ་སྨྱུག་ཙམ་པ། མར་སྣ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་གསུམ་ག་ནང་གཅིག་ཏུ་འདྲུར་བ་དབྱིབས་ཡི་གེའི་ཚའི་
མཇུག་ལྟ་བུ། ཡར་སྣ་སྤྱི་བོ་ནས་མདུན་ངོས་སུ་གུག་སྟེ་དབུ་མ་སྨིན་མཚམས་དང་རོ་རྐྱང་སྣ་བུག་གཉིས་སུ་ཟུག་པ་བསམས། དབུ་མ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་རོ་མ་དམར་ལ་དཀར་བའི་མདངས་ཅན་དེ་རྐྱང་མ་

ཚོམ་དྲུག བཞི། ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དེ་གསུམ་གྱི་བར་མདའ་སྣུག་ཙམ་པ། གསུམ་པ་མདོག་དྭངས་པ་མདངས་གསལ་བ་བྲབ་ནང་སྟོང་པ་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པ། རོ་རྐྱང་གཉིས་ལུགས་རྫུད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་
ལྷར་ཙུང་ཟད་རྙིད་དེ་བ་གསལ་གདབ་བོ། །འདིར་དབུ་མ་མདའ་སྣུག་ཙམ་ལ་རོ་རྐྱང་གྲོ་སོག་ཙམ་དང་གསུམ་པ་གྲོ་སོག་ཙམ་དང་། དབུ་མ་སྔོ་རོ་མ་དམར་རྐྱང་མ་དཀར་བ་དང་གསུམ་པ་ཕྱི་དཀར་ནང་དམར་བ་དང་
གསུམ་པ་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་གང་རུང་ཞིག་གིས་ཆོག་ཅིང་། དབུ་མའི་ཡར་སྣ་ཚངས་བུག་དང་མར་སྣ་གསང་བའི་བུ་གར་ཐུག་པར་བཤད་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྤྱི་མ་ལྷར་བྱའོ། །དེ་གསལ་
ནས་ལྟེ་བར་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། སྙིང་གར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག །སྤྱི་བོར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
རྣམས་དབུ་མ་ལས་གྱེས་པ། དཔེར་ན་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་དང་རྩིབས་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ལྟེ་བ་དང་། མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་གདུགས་ཀྱི་རྩིབས་འཛུགས་ལྟར་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་པ། སྙིང་ག་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་གདུགས་རྩིབས་ལྟར་
འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པ། རྩ་འདབ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་ནི་མང་དུ་གྱེས་ནས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་ཐུག་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ནང་རྩའི་དྲ་མིག་ཤིག་གེ་བ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་སྟོང་པར་གསལ་གདབ།

ཡང་ན་རྩའི་མདོག་སྒོམ་དུས། དམར་པོ་མི་སྒོམ་པའི་ཚེ་སེར་པོར་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ལྟེ་བ་དང་མཁྲིན་པའི་རྩ་འདབ་དམར་པོ་སྙིང་ག་དཀར་པོ་སྤྱི་བོ་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོག་ཅན་ལྡང་གྱུར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་
ཐུང་ལ། དུས་གཅིག་ལ་མི་གསལ་ན་རྩ་འཁོར་རྣམས་རིམ་པས་གསལ་བཏབ་སྟེ་རྩའི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་ངེས་པ་གལ་ཆེའོ། །འདིར་གཙུག་ཏོར་དང་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སྦྲུར་བའི་འཁོར་
ལོ་དྲུག་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྒོམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོ་ན་ཐུང་ལ་མི་སྤྲོ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཐོག་མར་རླུང་སྐྱོན་སེལ་
བའི་ཕྱིར་རླུང་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་ན་ལེགས། མི་རྒྱུ་ན་གང་མི་རྒྱུ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གློ་སྟེང་དུ་བསྣུན་ལ་འདུག་སྟེ་གཉིས་ག་ནས་རྒྱུ་བ་བྱས་ལ། སྣ་བུག་གཡས་ནས་རླུང་དྲག་ལ་རིང་བ་གཅིག་དྲག་ལ་ཐུང་བ་གཅིག་
འཇམ་ལ་རིང་བ་གཅིག་སྟེ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ནས་གསུམ་དང་གཉིས་ག་ནས་གསུམ་སྟེ་དགུ་འབུད་ཅིང་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་རྣམས་སངས་ཀྱིས་སོང་བར་བསམ། འབུད་མ་གོམས་ན་གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་
གྱིས་གཡོན་གྱི་མཆན་ཁུང་མནན་གཡོན་ཁུ་ཚུར་ལས་འཛུབ་མོ་བརྐྱང་བས་སྣ་བུག་གཡོན་བཀག་པས་གཡས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པས་གཡོན་དང་ཁུ་ཚུར་བུས་སྟེང་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ་གཉིས་ཀ་ནས་འབུད་ཅིང་།

188

༄༅། །རླུང་ནད་དུ་རྟོགས་པར་བརྟུབས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མགྲིན་པ་ཙུང་ཟད་བཀུག་ལྟེ་བ་ཙུང་ཟད་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲ་ར་ཏེ་ཕྱིར་འབུད་པར་བྱེད་དོ། །དགུ་འབུད་འདི་ཉིན་རེའི་ཐུན་དང་པོ་ལ་བྱ་བ་ལས་མང་ན་རླུང་ལངས་ཏེ་མགོ་ན་བ་སོགས་འོང་བས་ཐུན་གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བ་སྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་འབུད་ནའང་གཡས་གཡོན་དབུས་གསུམ་ནས་འཇམ་ལ་དལ་བར་འབུད་དོ། །དེ་ནས་ལུས་གནད་སྔར་ལྟར་ལས་སྐྱལ་ཚིགས་ཙུང་ཟད་ཤེགས་བྱ། འོག་སྒོའི་ཐད་དུ་གོས་ལ་སོགས་པ་བཙུག་སྟེ་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ་བྱས་ལ། ཐོག་མར་རླུང་བརྟུབ་པ་ནི། མགྲིན་པ་ཙུང་ཟད་བཀུག་མཆུའི་རྩ་བ་སྣ་བུག་ལ་བཙར་རླུང་ཕྱི་ནས་འཇམ་ལ་རིང་བ་རྟོགས་པར་བརྟུབ། དགང་བ་ནི། ལྟེ་འོག་ཏུ་ཆིལ་གྱིས་བཀང་ལ་ཙུང་ཟད་མནན་པ་སྟེ་དང་པོ་མཆིལ་མ་དང་བཅས་ནས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟེང་རླུང་བདེ་བར་མ་བྱུང་བར་དུ་འོག་རླུང་ཡིད་ཙམ་འཛིན་ཞིང་བྱུང་ནས་འོག་རླུང་རྒྱུ་ཞབས་མི་འགྱུལ་བར་དྲངས་ལ་ལྟེ་འོག་ཏུ་ཁ་སྦྱོར་དུ་འཛིན་པ་བུམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞིལ་བ་ནི། རླུང་ཐུབ་ཐད་དུ་བཟུང་ལ་མི་ཐུབ་པ་སྨོམ་བྱེད་པ་ན་རླུང་ཙུང་ཟད་ཙམ་བཏང་ནས་རྟུབ་ཚུང་བྱས་ཏེ་གཡས་གཡོན་དབུས་གསུམ་དུ་དལ་གྱིས་གཙུད། འཕང་བ་ནི། རླུང་མི་ཐུབ་ན་ལྷག་པ་ཙུང་ཟད་དབྱེ་སྟེ་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་དལ་བུས་བཏང་ངོ་། །དམིགས་པ་ནི། རྟུབ་པའི་ཚེ་སྣ་བུག་གི་ཕྱི་རོལ

སོར་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནས་རླུང་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནར་གྱིས་བརྡུབས་པར་བསམ། དགང་བའི་ཚེ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ནས་རྒྱུ་མ་ཕུས་བཏབ་པ་ལྟར་གང་སྟེ་དབུ་མར་སོང་བར་བསམ། གཞིལ་བའི་ཚེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཁྱིལ་ཞིང་གནས་པར་བསམ། གཏང་བའི་ཚེ་སྤྱི་གཙུག་གི་ཚངས་བུག་ནས་རླུང་སེམས་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཉུངས་འབྲུ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་རླུང་སྔོ་ཕྱུར་གྱིས་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་སོང་བར་བསམ་པ་བཤད་ཀྱང་། ཐུན་སྟོད་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱུན་དུ་དབུ་མའི་ཡར་སྣ་སྨིན་མཚམས་ན་ཡོད་པ་ལས་ཐོན་ཏེ་སྤོ་སིལ་གྱིས་སོང་བར་བསམ་པ་བཞིན་དོ། །འདིར་འགག་ཞིག་འབྱུང་བཞིའི་རླུང་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་དང་རླུང་གི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་ཙམ་པ་འཇུག་གནས་དབྱུང་གསུམ་བྱ་བར་ཡོད་པའང་མོས་ན་བྱར་རུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་གཞིལ་བའི་ཚེ་རླུང་གིས་དབུ་མ་གང་དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྩ་རྣམས་ཀྱང་གང་སྟེ་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་སིལ་གྱིས་སོང་བར་བསམས་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རླུང་བྱེར་བ་སོགས་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །འདིར་དང་པོ་ཉིད་ནས་རླུང་སྦྱོར་རྣམས་དྲག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་འཕྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕུགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་ཞིང་གེགས་སྐྱོན་མང་ལ། འཇམ་རླུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་གེགས་སྐྱོན་ཉུང་ཞིང་ལེགས་ཚོགས་ཆེའོ། །རླུང་མ་བྱུང་བར་རླུང་སྦྱོར་དྲག་པོ་ནམ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །རླུང་ཉུང་ཟད་

༄༅། །བྱུང་བ་ན་གཏོང་བའི་ཚེ་ལྟེ་བར་རླུང་ཞབས་རེ་བཞག་ནས་བར་རླུང་ཡུན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བསླབ་པར་སྐྱེད་ཅིང་། དང་པོར་རླུང་ཁུག་བརྒྱད་དམ་བཅུ་གཉིས་རེ་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱངས་ལ་ངལ་གསོ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཡུན་ཇི་རིང་ཁུག་པ་ཇི་མང་དུ་སྦྱང་། སྐབས་མ་ཡིན་པར་རླུང་ཁ་ནས་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱ་ཞིང་དུ་བ་ཡོད་སར་མི་སྒོམ་ལ། རླུང་སྒོམ་པའི་དུས་གནད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་རླུང་འབྱོངས་པའི་རྟགས་ནི། ལག་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་མཉེས་ནས་སེ་གོལ་དྲུག་བརྡབས་པའི་ཡུན་ཚད་དམ་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཀྱི་རླུང་ཁུག་རབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་འབྲིང་དོན་གཉིས་ཐ་མར་སོ་དྲུག་ཁུག་གཅིག་ཏུ་ཚུད་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་སུ་ནམ་སྒོམ་སྒོམ་མཉམ་རྒྱུ་ངེས་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྣ་བུག་གི་རྒྱུ་བ་ཞན་དུ་སོང་ནས་མཐར་རྒྱུ་བ་ཐ་མོ་ཡང་མེད་པར་སྣ་སྒོར་སྤུ་ཉག་བཞག་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཚུལ་འདི་རླུང་བྱིང་བ་དང་བྱེར་བ་ལའང་འབྱུང་བར་བཤད་པས་བྱིང་ན་སེམས་མི་གསལ་ཞིང་དམིགས་པ་གསལ་མི་ཐེབས། བྱེར་ན་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ལ་ཤུགས་མི་ཐོན་པས་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སྨིན་མཚམས་སུ་དབུ་མའི་ཡར་སྣར་རླུང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་འོད་འཚེར་བ་སྣུམ་ལ་འདྲིལ་བ་ཉུངས་འབྲུ་ཙམ་མམ་སྲན་མ་འབྲིང་པོ་

ཙམ་ཞིག་བསྒོམ། དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་དེར་བསམ་ཞིང་སེམས་བཟུང་། དེ་ལ་སེམས་ཟིན་ནས་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཐངས་སྦྱབས་སུ་ལྷུགས་ཀྱི་རིལ་བུ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་
སིང་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་དབུ་མའི་ནང་ནས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་སོང་བར་བསམ། རླུང་གནས་པའི་ཚེ་དེར་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་རླུང་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་སིང་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་བྱུང་ནས་སྨིན་མཚམས་སུ་གནས་
པར་བསམས་ལ་སྦྱང་། དེ་ལ་སེམས་ཟིན་ནས་སྟེང་ལྟར་ལས་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་སོང་བར་བསམས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་རྣམས་རིམ་པས་སྦྱང་། དེ་དག་ལ་སེམས་ཟིན་ནས་སྤྱི་བོ་དང་
མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ག་རྣམས་སུ་རླུང་ཁུག་ལྟ་རེའམ་བདུན་རེར་སེམས་བཟུང་ཞིང་། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོར་སེམས་བཟུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་རླུང་འཇུག་པའི་ཚེ་རྩ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་གནས་པའི་ཚེ་དེར་སེམས་བཟུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཚེ་སྨིན་མཚམས་སུ་གནས་པར་བསམ། ཐུན་འཇོག་པའི་ཚེ་ཐིག་ལེ་སྨིན་མཚམས་སུ་བསྡུ། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྦྱངས་ནས་དམིགས་པ་ཟིན་ཞིང་སེམས་བརྟན་པའི་
མཚན་མ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། རྟེན་ལུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་དཀྲོལ་ཏེ་རྩ་ནང་དུ་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་ཁྲིད་ནས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་སྤེལ་བས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་སེམས་གཏན་ལ་

༄༅། །འབེབས་པའི་གནད་ལ་ལུས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། འདིར་ཐུན་གྱི་མགོ་མཇུག་ཏུ་ནཱ་རོ་ཏྲུག་སྐོར་དུ་གྲགས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དང་གཞན་ཡང་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་གཏུམ་མོའི་དམར་ཁྲིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༔ །གཉིས་པ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་གནད་ལ། རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་འཕོངས་ཚོས་གཡས་སུ་བཏད་གཡས་དེའི་ཕྱི་ནས་བསྣོལ་ལ་འཕོངས་ཚོས་གཡོན་དུ་གཏད། འཕོངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྟེགས་ཙུང་ཟད་བཙུག །སྒོམ་ཐག་ཁུག་པ་ལ་ཁྲུ་གང་སོར་བཞིའམ་ཁྲུ་གང་མཛུབ་གང་དམ་མགོ་ཁུག་ཆང་གང་བ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལ་སོགས་པར་མོས་ཏེ་རྐེད་པ་དང་པུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཅིང་། ལག་པ་སྒོམ་ཐག་གི་འོག་ནས་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་འོག་ཏུ་བཅིར། གཞན་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དུས་ཀྱི་གནད་ནི། འགྲངས་ཆེས་པ་དང་ལྟོགས་ཆེས་པ་དང་ཉིན་གུང་དང་མཚན་གུང་རྣམས་མིན་པའི་དུས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རླུང་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་བའི་མཚམས་དང་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་བསྒོམ་པར་བཤད་དོ། །རྟའི་གནད་ནི། རྩ་གསུམ་དང་འཁོར་ལོ་བཞི་སྔར་བཞིན་གསལ་གདབ་པའོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་རྩ་གསུམ་ནང་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་འདུས་མདོར་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ཞེས་པ། ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་རྣམ་པ

༩༧ བཀའ་བརྒྱུད་མགུར་མཚོ། ཀ

མེ་རིག་བྱ་ཚ་བ་ཉམས་བདེ་བ་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན། དབྱིབས་ཨ་ཤད་ཅེས་པ་སྐྱེར་བའི་ཚེར་མ་རྐེད་པ་ནས་བཅད་པའི་བཅད་ཁ་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་བཞེད་ལ། སྦོམ་ཕྲ་ཧྲ་ཧྲ་ཙམ་པ་དཔངས་སོར་གཅིག་པ་ཁ
དོག་ཤིན་ཏུ་དམར་བའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་དྲོ་ཞིང་བདེ་བར་ཉུས་པ། ཁྱད་པར་ལྟེ་འོག་ཏུ་ཚ་རེག་མི་བཟོད་པ་ཙམ་གྱི་དྲོད་དང་ཞུ་བདེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཙམ་མིན་པར་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ལ་བསྒོམ་མོ། །རླུང་གི་གནད་ནི། སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་སྔར་ལྟར་ལས་གང་བའི་ཚེ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རླུང་ཨ་ཤད་ལ་ཐོག་པས་སོལ་མེ་ལ་ཕུས་བཏབ་པ་ལྟར་ཆེར་
དམར་ཞིང་གསལ་བ་དང་དྲོད་འབར་བར་བསམ། གཞིལ་བའི་ཚེ་རླུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཨ་ཤད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དབྱུང་བའི་ཚེ་ཨ་ཤད་ཀྱི་སྟེང་ན་སན་ཐོན་ཏེ་དྲོད་དང་བཅས་པ་དབུ་མའི་ནང་དུ་སོང་བར་བསམ་སྟེ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཨ་ཤད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། འདིར་གཏུམ་མོའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་གསལ་བར་ཟིན་པ་དང་དྲོད་རྙེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་རླུང་བཟུབ་དགང་བྱས་པ་ཨ་ཤད་ལ་
ཐོག་པས་ཨ་ཤད་འབར་ཏེ། མེ་སོར་གཉིས་པ་མོ་ཁབ་ཙམ་པ། དབྱིབས་ནས་འབྲུ་ལྟ་བུའམ་གཟེག་མོ་བྱི་ཕུར་ལྟར་ཙ་ཙེ་ཕྲ་ཞིང་དབུས་སྦོམ་པ། སའི་རང་བཞིན་རྩུབ་པ། ཆུའི་རང་བཞིན་སྣུམ་པ། མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ།

༄༅། །རླུང་གི་རང་བཞིན་གཡོ་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པ། ཚ་རེག་མི་བཟོད་པ་ཙམ་གྱི་དྲོད་དང་ཞུ་བདེ་ལྷ་བུའི་བདེ་བ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ་རླུང་གཞིལ་བ་དང་དབྱུང་བའི་དམིགས་པ་
གོང་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མེ་སོར་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་བར་དུ་བསྒོམས་ལ་བདེ་དྲོད་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་བཞིར་ཡི་གེ་གསལ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདེ་དགྱེས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཡང་ཆོས་དྲུག་གི་གཞུང་ཕལ་ཆེར་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། ༈ །གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཐོགས་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ། དྲོད་ཐོགས་དབྱུང་། བདེ་བ་ཐོགས་དབྱུང་། མི་རྟོག་པ་ཐོགས་དབྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་
དང་༑ ལུས་སྦྱོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ལྟེ་བ་ཡན་དུ་མེ་སྦར་བ་ལ་སྐུ་སྨད་བསྲིང་བ་ཞེས་པ་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་སྨད་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཞབས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པར་བསམ་སྟེ། གཞན་དུ་རྐང་པ་
གྲུམ་པ་སོགས་ཀྱི་གེགས་འོང་ཉེན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་གནད་སོགས་སྔར་ལྟར་ལས། རླུང་རྩ་བའི་མེ་ལ་བསྣུན་པས་རིམ་པས་མེ་ཧྲེ་རིང་ལ་སོང་སྟེ་སོར་བརྒྱད་ཙམ་དུ་སྦར་ཞིང་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྩ་བའི་
མེ་ལ་གཏད། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྙིང་ག་མན་དང་མགྲིན་པ་མན་དང་སྤྱི་བོ་མན་ཉམས་དང་སྦྱར་ལ་སྦར། ཁ་ཅིག་མགྲིན་པ་ཡན་ལ་མེ་མི་སྦར་བར་འདོད་ཀྱང་དྲོད་ཐོགས་འདོན་མེ་དམིགས་པ་ཁོ་ནའི་

༧ བཀའ་བརྒྱུད་སྔོན། ༤

སྐབས་འདིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་ལྕེ་ཕྲ་མོ་ཧ་ཊ་ཙམ་པ་སོང་སྟེ་རྩའི་རྩེ་མོ་བ་སྤུའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་སྤར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་སྙིང་ག་མགྲིན་པ་སྤྱི་བོ་རྣམས་
ཀྱི་རྩ་འདབ་ཏུ་སྤར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ཀུན་ནས་མེ་དམར་ཙ་རུ་རུ་འབར་བར་བསམས་ལ། ལུས་སེམས་བསྒྲིམས་ནས་བསྒོམས་པས་བོགས་འབྱུང་ཞིང་ཐུན་འཇོག་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་རྩ་བའི་ཨ་ཤད་ལ་བསྡུའོ། །
དེས་ཀྱང་དོད་སྐྱེ་དཀའ་བ་དང་དོད་ཁོལ་བུ་ཙམ་ལས་མ་སྐྱེས་ན། ལུས་གནད་སྟང་ལྟར་ལས་ལག་མཐིལ་གཉིས་ཀྱིས་བྲུ་མོ་གཉིས་བཀབ་བྲུ་ཁུག་གཉིས་ཀྱིས་པུས་མོ་གཉིས་བཀབ་པ་དང་། ལག་པ་རྐང་པའི་ཕྱི་ནས་
བསྣོལ་བས་རྐང་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་བཟུང་བ་གང་མོས་བྱས་ལ། ལུས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིམ་ཞིང་གཙུན་ནས་གཡས་སྐོར་གཡོན་སྐོར་གཡས་གཙུ་གཡོན་གཙུ་གཡས་ཀྱོག་གཡོན་ཀྱོག་མདུན་ཕྱུལ་རྒྱབ་ཕྱུལ་སྟོད་འཕེན་
སྨད་འཕེན་རྣམས་བྱ་ཞིང་གྲངས་རྣམས་དག་ཏུ་འཕུར་ལ་རླུང་ཁ་སྦྱོར་དག་ཏུ་བྱ། རླུང་ཁུག་རེ་ལ་མི་ཐུབ་པ་སྙམ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཧུབ་ཆུང་གསུམ་རེ་བྱས་ལ་རིམ་པས་ལྟེ་འོག་གི་གཡས་གཡོན་མདུན་གསུམ་དུ་གཙུད་
ཅིང་བར་རླུང་ཡུན་དུ་བཀྲུང་། དམིགས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་དང་དུ་བ་འདྲེས་པའི་དམར་སེར་ཚ་རེག་ཅན་གྱིས་འཚུབ་ཅིང་འཁྲིལ་བའམ། ཡང་ན་རྩ་མི་དམིགས་པར་ཁོག་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་དེས་

༄༅། །འཚུབ་ཅིང་འཁྲིལ་བ་དང་། དབུ་མ་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་དམིགས་པའི་ནང་གི་མེ་ལྕེ་ལས་དྲོད་ཤིན་ཏུ་ཚ་བའི་དུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་ཐོན་ཏེ་གདུགས་ལྟར་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པ་དང་གསང་གནས་ནས་ཐོན་ཏེ་པད་འདབ་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་པ་འཕྲད་དེ་ལུས་ཀུན་གཡོགས་པ་དང་། དབུ་མའི་མེ་སྤྱི་བོ་དང་གསང་གནས་གཉིས་ནས་ཐོན་ཏེ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་གུག་པ་ཚིགས་གཞུང་གི་རྐེད་པའི་ཐད་དུ་འཕྲད་དེ་འདྲེས་པ་དང་། བ་སྤུའི་བུ་ག་ཀུན་ནས་མེ་ཕྲེར་ཐོན་ཏེ་མེའི་གོས་གྱོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཟེར་དྲག་པའི་ཉི་མ་བཞིའི་འོད་དང་ལུས་ཀྱི་མེ་འོད་འདྲེས་པས་ལུས་ལྕགས་གོང་ཞུན་བཏང་བ་ལྟར་མི་བཟོད་པའི་ཚ་རེག་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཁོལ་བ་ལྟར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་པར་བསྒོམ། ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་གཙོ་བོར་རྩའི་ཨ་ཤད་ལ་གཏད་དོ། །མེ་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་ཚང་བས་ངེས་པར་བོགས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྲི་ར་རླུང་འཁྲུལ་འཁོར་དྲག་པོས་གཙུན་པའི་བཙན་ཐབས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་རྣམས་དྲོད་སྐྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་ཙམ་སྣང་ཡང་ཡོན་ཏན་མི་བརྟན་ཞིང་དགོས་པ་ཆུང་ལ། སྒོང་བ་དང་སྦྱར་བའི་དམིགས་པ་རིམ་པས་བསྐྱང་ནས་དྲོད་ལུས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོན་ཏན་བརྟན་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བས་རྒྱུན་བསྲིང་བས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གྲང་ཡང་སྐྱི་ཙན་དང་ཟེམ་པོ་སོགས་མི་གྱོན། ནོ་ཡང་གཅེར་བུ་མི་བྱ་

བར་གོས་སྲབ་མོ་འགའ་རེ་གྱོན་ལ་དྲོད་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རིམ་པས་བཞག །མེ་དང་ཉི་མ་མི་འདེ་ཞིང་དུང་འབུད་པ་སོགས་མི་བྱ། བར་རླུང་ཡུན་དུ་བསྟེན་ཞིང་ཁའི་རླུང་བསྡམ་པ་དང་ཟས་དྲོད་བཅུད་ཅན་བསྟེན་ཞིང་
བྱང་སེམས་བསྲུང་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དྲོད་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཞ་དང་བག་པའི་མཚམས་ནས་དྲོད་འབར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་ངེས་མེད་དུ་དྲོད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། བཙན་ཐབས་སུ་ཚ་གདུང་དང་བཅས་
པའི་དྲོད་འབར་བ་རྣམས་ནི་མེ་རླུང་བཙན་ཐབས་སུ་འབར་བའི་དྲོད་ཡིན་པས་མི་བརྟན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེ་ཨ་ཤད་ཐྲ་མོ་ལ་སེམས་བསྒྲིམ་པ་དང་དམིགས་པས་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་པ་གནད་ཆེའོ། །དང་པོ་ཨ་ཤད་
བསྒོམ་པ་ནས་དྲོད་ཙུང་ཟད་སྐྱེས་ནས་དྲོད་འབར་འབུལ་ཞིང་མེ་དམིགས་ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པའི་རིམ་པས་དྲོད་སྐྱེས་ཏེ། མཐར་གདུང་བ་མེད་པའི་དྲོད་འཐུག་པོས་ལུས་ཁྱབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་གཏུམ་མོའི་དྲོད་ཡིན་ཞིང་
དེས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་ནུས་ན་སྔར་གྱི་དྲུག་སྐོར་ཉིད་ཚུན་ཆེ་བས་ལན་མང་དུ་བྱ་ཞིང་ལུས་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དང་བཅས་པ་དྲག་ཏུ་འཕྲུར་ཡང་ནུང་ལ། གྲུབ་ན་
དྲུག་སྐོར་དང་གྲགས་ཆེ་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ༈ །གཉིས་པ་བདེ་བ་བོགས་དབྱུང་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དང་། ལུས་སྦྱོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྐང་པ་གཡོན་པའི་ 198

༄༅། །ཕྱི་ཉིང་གིས་གསང་རྒྱ་མནན་ལ་གཡས་དེའི་ཕྱི་ནས་བསྟུམ་ཞིང་གཞན་ལུས་གནད་སོགས་སྤྱར་ལྟར་ལས། ལྟེ་འོག་ཏུ་ཨ་ཤད་ཀྱི་མེ་མོ་ཁབ་ཙམ་ཞིག་དང་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་ཐིག་ལེ་སྲན་མ་ཙམ་པ་དཀར་ལ་འཚེར་བ་སྣུམ་ལ་འབྲིལ་བ་ཞིག་བསམ། དེ་ནས་མེའི་ཊོད་ཀྱིས་རིམ་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཞུ་ནས་ཐིགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་ཞུ་བདེ་གཡོས་པར་བསམ་ཞིང་རླུང་སྦྱོར་བྱ། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཞུ་ནས་དབྱིབས་ཟླ་ཚེས་ནྭ་ད་དང་བཅས་པའི་ཧཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་བསྟན་ལྟ་བུ། སྒོམ་ཟླ་ཉུང་ཀར་རམ་ཧ་ཧ་ཙམ་པ་དབབས་སོར་གཅིག་པ་སྣུམ་ཞིང་འོད་འཚེར་བ་བདེ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བསམ། དེ་ནས་རླུང་ཨ་ཤད་ལ་བསྣུན་པའི་མེ་ལྕེའི་རྩེ་མོས་ཧཾ་ཞུ་ནས་ཆུ་ཤེལ་ལས་ཆུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཧཾ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་འཛགས་པ་ལྟེ་འོག་གི་མེ་ལ་ཕོག་པས། མེ་འབར་བ་ལ་སྣུམ་ཐིགས་ཕོག་པ་ལྟར་ཚེག་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་མེ་སོར་རེ་ཙམ་འབར་ཞིང་ཊོད་དང་བཅས་པའི་བདེ་བའི་ངང་གིས་རྒྱ་གནས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ཐྲི་ལི་ལི་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་འབར་འཛག་བྱས་ཏེ་མེ་མཁྲིན་པར་སླེབ་ཀྱི་བར་བསྒོམ། དེ་ནས་ཧཾ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཧ་ཧ་ཙམ་པ་དབུ་མའི་ནང་དུ་དཀར་ནར་གྱིས་བབས་ཏེ། རིམ་པས་མེ་ལྕེ་ཟེ་ཐུར་དུ་སོང་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཟེ་དམའ་རུ་བྱུང་བས་ཞུ་བདེ་ཟེ་ཆེར་སྐྱེས་པར་བསམ། མཐར་མོ་ཁབ་ཙམ་དུ་

199

གྱུར་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་གང་བས་ཚད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསམ། ཐུན་འཇོག་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཧཱུྃ་ལ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེས་བདེ་བ་ཆུང་
བའམ་ཁོལ་བུ་ཙམ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་གོང་ལྟར་མེ་མཇྲིན་པར་སློབ་པ་ཙམ་མམ་ཧཱུྃ་ལ་རེག་པ་ཙམ་སྣང་ངོ། མེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་ཧཱུྃ་གི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་རྣམས་དཀར་མེར་གྱིས་གང་ཞིང་ཞུ་བདེ་གཡོས་
པར་བསམམས་ལ་ཉམས་བསྐྱང་། དེ་ནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འཕེལ་བས་མེ་ཕྱིར་དེངས་ནས་མཇྲིན་པའི་རྩ་འདབ་རྣམས་གང་སྟེ་བདེ་བ་སྔར་བས་ཆེར་གཡོས་པར་བསམམས་ལ་ཉམས་བསྐྱང་། དེ་བཞིན་སྙིང་གའི་
རྩ་འདབ་རྣམས་གང་སྟེ་བདེ་བ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པ་དང་། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་དང་མདོར་ན་བ་སྤུའི་ཁྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་ཚད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསམ་ལ་ཉམས་བསྐྱང་ཞིང་
མེ་ལྟེ་འོག་ཏུ་མོ་ཁབ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཡང་མེ་ཧེ་ཆེར་སོང་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེད་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་བཟློག་ཅིང་ལྟེ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་བཞིར་གང་ལྟར་བདེ་བའི་ཉམས་བསྐྱང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དབབ་
བཟློག་བྱའོ། །ཡང་ན་སྔར་བཞིན་ལས་མེ་ལྟེ་དང་བྱང་སེམས་འདྲེས་པའི་དཀར་དམར་ཤིག་གེ་བས་ཡས་རིམ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་རྩ་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ་མཐའ་མེས་བཟློག་གོ །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་

200

༄༅། །ཀློང་གཞིལ་བའི་ཚེ་རྐྱེད་པ་བསྲུང་ལ་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་རྣམས་སུ་གཙུབ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱིས་བ་སྤུའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་བདེ་དྲོད་འབར་བར་བསམས་ལ་སྐབས་སུ་སེང་གེ་
རྩལ་སྒྱུག་བྱ་སྟེ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེས་ཀྱང་བོགས་མ་ཐོན་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་ལྟར་ལས་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྣ་དེ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་བུ་གར་ཐུག་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་བར་བདེ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་
གཉིས་པ་བསམས་ཏེ། སྔར་བཞིན་འབར་འཛག་དང་བྲེང་ཆགས་བསྒོམས་ལ་ཐིག་ལེས་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱང་གང་བས་ཚད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསམ་ཞིང་གསང་གནས་འཛིན་
འཕུལ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་ན་ཧཱུྃ་ལས་ཧཱུྃ་དཀར་པོ་ཞིག་ཆད་པ་དབུ་མ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་དཀར་ཡེ་རེ་འདུག་པར་བསམས་ལ་འཛིན་འཕུལ་བྱ། དེས་ཀྱང་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་ན་འཁོར་
ལོ་ལྔ་གོང་བཞིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསལ་བཏབ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རིམ་པས་སྒོམས་པར་ཞུགས་པར་མོས་ཏེ། དེས་གཏུམ་མོ་བསྐུལ་བའི་མེས་ཧཱུྃ་ཞུ་བ་སོགས་གོང་ལྟར་བྱའོ། །བོགས་འདོན་སྣ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་
འཁོར་ལོ་བཞི་མ་ཉིད་རྒྱུན་བསྲིང་བ་ལེགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཚེ་བྱང་སེམས་མི་ཐུབ་པ་སྐྱམ་བྱེད་ན། གསང་བའི་ཀློང་འཛིན་པས་ཡཱཾ་ཡར་སོང་སྟེ་ཧཱུྃ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་དང་། མེ་ལྕེས་བྱང་སེམས་བཏེགས་པས་ 201

༄

ཧཱུྃ་ལ་ཐིམ་ཧཱུྃ་ཡང་སྤྲི་བོའི་སྙིང་གི་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁར་གནས་པར་བསམ། དེས་ཀྱང་མ་བཟློག་ན་ཕྱི་ཧེད་གིས་གསང་རྩ་དམ་དུ་བསྡམས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཧཱུྃ་བརྗོད་ཅིང་སྙིང་རླུང་ཕྱིར་འཛིན་བྱ་བའམ་ཡན་པར་བཞག །གསང་བའི་རླུང་དྲག་ཏུ་འཐེན་པའི་ཁོང་དུ་འཐེན་ཚུང་མང་དུ་བྱ། ལྟོ་བ་སྐྱལ་ཚིགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་རྐང་ལག་གི་སོར་མོ་བསྐུམ་ལ་ཉ་བཞི་བསྒྲིམ། མཁྲིན་པ་བཀུག་སྟེ་ལྕེ་ཡ་རྐན་ལ་སྦྱར། མིག་གྱེན་དུ་བཟློག་སྟེ་རིག་པ་སྤྲི་བོར་གཏད། དེ་ལྟར་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པས་འཛིན་འཐེན་བྱ་ཞིང་སེང་གེ་རྩལ་སྒྲུག་བྱས་ཏེ་རྩ་མིག་ཀུན་ཏུ་ཁྲིམས་པར་བསམ། མཇུག་ཏུ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་སེམས་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། ལུས་མཉེན་ཞིང་འབོལ་བའི་བདེ་བ་དང་རེག་བྱ་ཀུན་བདེ་བར་འཆར་བ་ནི་ལུས་དང་རྩ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་ཀུན་ནམ་ཁོལ་བུར་སྦྲིད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང་སྦུར་དུ་འཕྱོ་བ་ནི་རླུང་གི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀུན་ནམ་ཁོལ་བུར་དྲོད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བདེ་བ་འབར་བ་ནི་ཁམས་དམར་ཆ་འཕེལ་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ༔ རྣམ་པ་ཆགས་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གཡོ་བ་ནི་གཏུམ་མོའི་དྲོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕོ་བདེ་ནི་ཆགས་པའི་ཤུགས་དྲག་པོས་བདེ་ཟུག་དང་བཅས་པ་སྟེ་

ཆོས་དྲུག བཅུ་གཉིས། ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །བྱང་སེམས་བཟུང་བ་ཙུང་ཟན་དཀའ་ལ། མོ་བདེ་ནི་དེ་བས་ཆགས་ཤུགས་དང་བདེ་ཟུག་ཆུང་བས་བཟུང་སླ་ཞིང་། མ་ནིང་གི་བདེ་བས་ཀྱང་ཤུགས་དང་ཟུག་ཆུང་བས་བཟུང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གཏུམ་མོའི་ཞུ་
བདེ་ཡིན་ཡང་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་ཐིམ་པའི་ཞུ་བདེ་ནི་མིན་ལ་དེ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞི་མ་སྨིན་པ་སོགས་ཐལ་ཆེར་ལ་བྱང་སེམས་དངོས་སུ་མི་འཕོ་བས་དུད་འགྲོའི་འགྱུར་བ་བཞི་དང་
དྲུག་སྐོར་གྱིས་ཆོག་ལ། བྱང་སེམས་ཞུ་སླ་བ་དག་ལ་བོགས་འདོན་འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་སེམས་འཕོ་བའང་སྲིད་དེ། ཐིག་ལེ་ཐིག་ལེའི་འཁྲུལ་འཁོར་དག་གིས་བྱང་སེམས་འཛིན་འཕྲེན་བཀྲམ་གསུམ་བྱ་དགོས་པས། དུད་
འགྲོའི་འགྱུར་བ་བཞི་དང་ཐིག་ལེའི་འཁྲུལ་འཁོར་ནི་ཤུ་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་ཞིང་མཐར་དྲུག་སྐོར་ཡང་བྱའོ། ༔ །གསུམ་པ་མི་རྟོག་པ་བོགས་དབྱུང་ལ་གཉིས། གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་
གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་ཁྲིད་རིམ་ཐལ་ཆེར་དུ་ཕྱར་གྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་དང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་བལྟས་ལ། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཅུག་མའི་སེམས་རྒྱུན་བསྲིངས་ཏེ་བསྒོམ་ཞེས་དང་། བདེ་བ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་སྐྱོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ནི།

༧༽ བཀའ་བརྒྱད་སྐོར། ༤

སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཏེ། རྟོགས་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་མི་མཐོང་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་པ་དང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་མི་འཆར་བས་སོ། །དེས་ན་ལས་དང་
པོ་བ་དག་ཀྱང་གཏུམ་མོའི་སྒོམ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པར་བྱ་བ་དང་། དགའ་བཞི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་མྱོང་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞིབ་ཆ་བརྗོད་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་སྔར་གྱི་
དམིགས་པ་རྣམས་ཐུན་གྱི་ཕྱེད་དམ་སུམ་གཉིས་སུ་བསྐྱང་། དེ་ནས་ལུས་གནད་སྔར་ལྟར་བྱས་ལ་དངོས་སུ་འཛམ་རླུང་གི་སྦྱོར་བ་བསྟེན་ཞིང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
ཚུལ་ནི་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཟིན་ཞིང་བརྟན་ན་སེམས་ཅུང་ཟད་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་རྡེའུ་ཤིང་བུ་དང་ནང་དུ་རླུང་བགྲང་བ་དང་དགང་བ་དང་རྟེན་མེད་གཏད་མེད་དུ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་ཅི་
རིགས་པས་རྟོག་མེད་ཀྱི་གནས་པ་བཙལ། དེ་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་དང་གློད་པ་ལས། མཚན་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་བརྟན་པོ་བསྐྲུན། དེ་ནས་དེའི་ངང་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གནས་དང་རྟེན་
ངོས་བཟུང་རྣམ་འགྱུར་སོགས་བརྟགས་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་མེད་བཞིན་དུ་རང་རིག་པའི་གསལ་སྟོང་སིང་ངེ་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་འགྱུ་བ་དང་སྣང་བའི་འཆར་སྒོ་ལ་བརྟགས་ཏེ་ངོས་

204

༄༅། །བཟུང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟོང་འགྱུ་སྣང་བ་སྟོང་སྣང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། དེ་ནས་སེམས་གནས་པ་དང་འགྱུ་བའི་འབྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་བཅད་དེ་གང་ཤར་རིག་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྦྱོང་བ་བསྐྱེད་ལ་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པ་གསུམ་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱ། དེ་ནས་ཐུན་གྱི་ཕྱེད་དམ་སུམ་ཆར་འཇམ་རླུང་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །ཐུན་མཚམས་སུ་མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པས་རྣམ་རྟོག་དང་སྣང་བ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བར་བྱ་སྟེ་ཞིབ་པར་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཆེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་གཏུམ་མོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་དགའ་བཞིའི་ཉམས་བདེ་སྟོང་དུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་གའི་གནད་བཅིངས་ནས་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པ་ཐབས་ལམ་ཕོ་ཉ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཡིན་པས་འདིས་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལ་བོགས་འབྱིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་གནད་སོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་བོགས་དབྱུང་གི་སྐབས་ལྟར་ལས། ཐུར་གྱི་དམིགས་པ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོང་བ་གང་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་ཞུ་བདེ་བསྐྱུལ་ཏེ་གཏུམ་མོའི་མེ་དྲོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་བདེ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམ་ཞིང་། སེམས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་ཞུ་བདེ་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

རགས་པ་འགགས་པ་ན་དགའ་བའི་བདེ་བ་ངོས་བཟུང་ལ། ཉམས་སྨྱོང་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་བདེ་བའི་ངོས་བཟུང་མེད་ཅིང་སྟོང་པ་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
མ་ཡེངས་པར་བསྐྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་ཡན་གང་བར་བསམ་ཞིང་སེམས་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་ཞུ་བདེ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་རྟོག་པ་ཕྲ་བ་ཕལ་ཆེར་
འགགས་པ་ན་མཆོག་དགའི་བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་དང་། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་ཡན་གང་བར་བསམ་ཞིང་སེམས་སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་ཞུ་བདེ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་
འགགས་པ་ན་ཁྱད་དགའི་བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་དང་། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་ཡན་གང་བར་བསམ་ཞིང་སེམས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་ཚད་མེད་པའི་ཞུ་བདེ་བསྐྱེད་དེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
འགགས་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་བྱ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་བཟློག་པ་ནི་གསང་གནས་ཀྱི་རླུང་དྲང་ཞིང་སྟེང་རླུང་ཙུང་ཟད་བཟུང་སྟེ་སེམས་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་དབུས་སུ་གཏད་ནས། ལྟེ་བར་
དགའ་བ་སྙིང་གར་མཆོག་དགའ་མགྲིན་པར་ཁྱད་དགའ་སྤྱི་བོར་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་བསྒོམ། མཐར་བྱུང་སེམས་ཧཱུཾ་ལ་བསྡུའོ། །འཁོར་ལོ་སྤྲུ་མ་ལ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པར་བབས་པས་དགའ་བ་སྙིང་གར་མཆོག་དགའ་ལྟེ་བར་

206

༄༅། །ཁྲིད་དགའ་གསང་གནས་སུ་བབས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། བཟློག་པའི་ཚེ་གསང་གནས་ནས་ལྟེ་བར་ལོག་པས་དགའ་བ་སྙིང་གར་མཆོག་དགའ་སོགས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་འཇམ་རླུང་བཟུང་སྟེ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མཆོག་གི་གཏུམ་མོ་རླུང་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་། རྗེས་ཤེས་དང་རྗེས་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་དྲན་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྐྱང་སྟེ་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་དུ་སློང་བར་བྱའོ། །རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་སེམས་གཏོད་པ་ནི་རླུང་སེམས་འདྲུག་པ་གཅིག་པས་དེ་དག་ཏུ་རླུང་འདུ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། རླུང་འདུས་པས་དེར་བྱང་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྱུ་ལུས་སོགས་ཀྱི་ལམ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་རྣམས་ལ་མེད་མི་རུང་གི་གནད་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དང་པོར་སྔར་བཤད་པའི་གཏུམ་མོའི་དྲོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་ལས་བདེ་བ་རིམ་པས་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལྷ་བུའི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། དེའི་ཉམས་བདེ་སྟོང་དུ་བསྐྱངས་ནས་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་རིམ་གྱིས་གནས་རྣམས་སུ་བབས་པ་ལས་དགའ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་འཆར་

ཞིང་ངོས་ཟིན་ལ། དེ་ནས་རིམ་པས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་དགའ་བཞིའི་བདེ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་ཞིང་ངོས་ཟིན་པ་སྟེ་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཐར་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ནི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་སྐྱེས་ནས་བྱང་སེམས་བརྟན་པ་ན་རིམ་པས་འཆར་བར་བཤད་ཅིང་། དགའ་བཞི་རེ་རེ་ལའང་ནང་ཚན་དུ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བར་བཤད་པས་ཕྲ་བའི་གནས་སོ། ༈ །བཞི་པ་ངོ་སྤྲོད་དེ་ཉམས་མྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། སྐྱོན་སེལ་ཞིང་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་དངོས་གཞི་ནི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་གནད་བཅིངས་ཏེ་དགའ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཞུ་བདེ་བསྐྱེད་ནས། ཉམས་མྱོང་བདེ་བའི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་གཏུམ་མོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཇོམས་པ་ལ་དཔའ་ཞིང་གཏུམ་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་དཔའ་མོ་ཡིན་པས་

༄༅། །ན་གཏུམ་མོ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱེད་ལས་ནི། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཀུན་རྟོག་གི་འཆིང་བའི་བུད་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱིའི་གཏུམ་མོས་བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་འཇོམས། སྲོག་རྩོལ་ནང་གི་གཏུམ་མོས་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་འཇོམས། འབར་འཛག་གསང་བའི་གཏུམ་མོས་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འཇོམས། བློ་བྲལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏུམ་མོས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཕྱི་རྫོད་ཀྱི་གཏུམ་མོས་བགེགས་འཇོམས། ནང་བདེ་བའི་གཏུམ་མོས་ནད་སེལ། གསང་བ་མི་རྟོག་པའི་གཏུམ་མོས་ཉོན་མོངས་ཞི། ཟུང་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏུམ་མོས་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏུམ་མོའི་དུས་གསུམ་དུ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དྲེད་བཞིའི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་ཆ་ཆེ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གཏུམ་མོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དུས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོར་ལུས་དང་རྩ་མ་བྱང་བས་ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་འབྱུང་ལུས་སྟོབས་འཚོར་ཞིང་གྲུད་ནད་རོ་ཡོད་ན་ལྡང་། རླུང་མ་བྱང་བས་རླུང་དུས་སུ་མི་ཁེགས་ཐང་ཆད། ཐིག་ལེ་གནས་སུ་མ་བསྒྲིད་པས་སེམས་མི་གསལ་ཞིང་ཉམས་ཆུང་། དམིགས་པ་མ་ཟིན་པས་སེམས་འཚུབ་ཅིང་གཏན་ལ་མི་ཕེབས། སྒོམ་པའི་གནད་མ་ཤེས་པས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་གེགས་སྐྱོན་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བས་གཏུམ་མོའི་ཉམས་ལེན་མི་ནུས་པ་ནི་ན་ཚ་ 209

སྡུག་བསྔལ་ཉམས་ལེན་གྱི་དྲིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་བསམས་ལ་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད། དེ་ལས་ཐར་པ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་དང་སྙིང་རུས་དགོས་པའི་དཔའ་བསྐྱེད། གྲུབ་ཐོབ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བསམས་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུང་ངོ་། །ཡང་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཟུངས་ཧ་ཅང་ཞན་ནས་སྒོམ་སྐྱིད་མི་འབྱུང་བར་སྒོམ་དང་སྣ་སུན་ཕྲེར་བ་ནི་བཟའ་མེད་བརྩོན་འགྲུས་སྒོམ་གྱི་དྲིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཟས་བཅུད་ཅན་བསྟེན་ཞིང་དུབ་བསང་བྱས་ཏེ་བསྐྱུང་ངོ་། །གཏུམ་མོ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དུས་ཞེས་པ་ནི། རྩ་རླུང་བྱང་བས་ལུས་འབོལ། རཀྟ་འཕེལ་བས་དྲོད་འབར། བྱང་སེམས་གཡོས་པས་བདེ་བ་འབྱུང་། ཁམས་རྒྱས་པས་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྐྱེ། དེའི་དུས་གཉེན་པོ་ཞན་ནས་བྱང་སེམས་མ་བསྲུངས་པའམ་དངོས་སམ་རྨི་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་ཟག་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཐིག་ལེ་ཉམས་པ་བདེ་དྲོད་ཀྱི་དྲིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་སོ་ཐར་གྱིས་སྡུང་སེམས་ལ་འབད་ཅིང་ཆགས་ཡུལ་མི་སྡུག་པར་བསྒོམས་ལ་རིང་དུ་སྤང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་ཞིང་ཞེན་པ་བཟློག །བྱང་སེམས་ཉམས་ན་སྤྱི་ར་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མི་སྐྱེ་ཞིང་བྲེ་བྲག་ཏུ་གཏུམ་མོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པས་བྱང་སེམས་བསྲུང་བ་ལ་བསྒྲིམ་ཞིང་ཐིག་ལེའི་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཏུམ་མོ་ཡོན་ཏན་གྱི་དུས་ཞེས་པ་ནི། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལས་སུ་རུང་བས་

༄༅། །སེམས་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མྱོང་བཟང་པོ་འཆར། ལུས་ལ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱེ། དེའི་དུས་ཉམས་མྱོང་གཞན་ལ་བཤད་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡལ་བའམ་སྐྱེད་མེད་པ་བྱུང་ན་ཉམས་བཤད་དམ་ཉམས་ལྷུང་བའི་དྲེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཉམས་སྣང་ལ་མ་ཞེན་པར་གནས་ལུགས་ཇེན་པར་བསྐྱང་། རྩ་རླུང་གི་རྟགས་འཛའ་ཚོན་དང་འདྲ་བར་བསམ་ཞིང་བླ་མ་མིན་པ་ལ་གསང་། ཉམས་ཆགས་བྱུང་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱིས་བསྐང་ཞིང་བླ་མ་ལ་དབང་ཞུ་བ་དང་རང་ཉིད་དབང་བླང་བ་སོགས་ཀྱིས་གསོ། ལོངས་སྤྱོད་དང་སྙན་གྲགས་དགོས་མེད་དུ་ཐག་བཅད་ལ་ཞེན་པ་གསུམ་བཏང་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུག་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཚེ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མ་འཆུགས་པར་རིམ་པས་བསྒོམ་པ་ལ་གེགས་སྐྱོན་ཆེར་མི་འབྱུང་ཡང་། སྐལ་བ་ཞན་པ་དག་དང་རླུང་འཁྲུལ་འཁོར་སོགས་དྲགས་ཐལ་བ་དག་ལ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་གེགས་འབྱུང་བའང་སྲིད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི་གཏུམ་མོའི་དམར་ཁྲིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཏུམ་མོའི་དམ་ཚིག་ལ། རྡོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་རླུང་ཐུན་དང་ལུས་སྦྱོང་མ་ཆག་པ་བྱ། གྲང་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་ཞིང་མེ་དམིགས་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ། གྲང་ཡང་སྐྱི་ཅན་དང་བེམ་པོ་སོགས་མི་གྱོན། རྡོ་ཡང་གཅེར་བུ་མི་བྱ། མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱུས་མི་འདེབས་ཤིང་ཟས་སྒོམ་

ང བཀའ་བརྒྱུད་མཛོད།

གྲང་མོ་མི་བསྟེན་པ་སོགས་བྱ། བདེ་བའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བྱང་སེམས་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་ཞིང་སྨ་གཡེར་བྲ་ཚོད་རི་སྒོག་ཤ་རུལ་ཉ་ཤ་ཆང་ཚ་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཆེས་པའི་ཟས་སྐོམ་སྤང་བ་སོགས་བྱ། བདེ་དྲོད་གཉིས་ཀའི་
དམ་ཚིག་ཏུ་མེ་དང་ཉི་མ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མི་སྡོད། སྣུན་མེད་དང་ས་རླན་ལ་མི་སྡོད་ཅིང་རྐང་རྗེན་མི་བྱ། ཉིན་གཉིད་དང་རྩལ་ཐོན་པའི་བྱ་ལས་སོགས་སྤང་། མི་རྟོག་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་དབེན་པ་བསྟེན་ཞིང་སྣང་ཞེས་སྤང་བ་
སོགས་བྱ་བར་བཤད་དོ། ༈ །ལྔ་པ་རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྟགས་འཆར་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ལ་བརྟེན་ནས། རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་བྱུང་བར་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་དང་། རྟགས་སྣང་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། རྟགས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བརྗོད་ན་དབྱེ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་
དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རླུང་འཇོངས་པའི་རྟགས་དང་བདེ་དྲོད་འབར་བའི་རྟགས་རྣམས་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྩ་འཁོར་ལོ་ལྔར་ཉོན་མོངས་པ་ལྔའི་རྩ་མདུད་ཡི་གེའི་གཟུགས་
ལྔ་བུ་གནས་པར་རླུང་སེམས་འདུས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་ཆེར་སྐྱེ་ཞིང་། བར་ཆད་ཀྱི་བདུད་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་བགེགས་དང་སྡང་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེར་རྒྱས་པ་

༄༅། །ཞིག་འབྱུང་། དེ་ནས་ནད་དང་གདོན་གྱི་རྩ་གནས་རྣམས་སུ་རླུང་སེམས་འདུས་པས་ནད་མཐའ་དག་ལྡང་བ་དང་དངོས་སམ་རྨི་ཉམས་སུ་འདྲེ་གདོན་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་ཞིང་སེམས་ལ་ཁྲ་འཕྲིག་
འབྱུང་། དེ་ནས་རིགས་དྲུག་གི་རྩ་ཡིག་སོགས་སུ་རླུང་སེམས་འདུས་པས་དངོས་སམ་རྨི་ཉམས་སུ་རིགས་དྲུག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འཆར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཉམ་ང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྣ་
ཚོགས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ཚེ་སྐྱོ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་བརྟན་པོས་བསགས་སྦྱང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་འབད། རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ཅི་རིགས་བྱ་ཞིང་ཉམས་སྣང་ཐམས་
ཅད་ལམ་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་གཉེན་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁྱེར་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བས་སྐྱོན་སེལ་བོགས་འདོན་བྱའོ། །དེ་ནས་རྩ་རླུང་ལམ་དུ་བསློངས་ཏེ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་
རླུང་ལྔ་སོ་སོའི་གནས་སུ་ཐིམ་པ་དང་དབུ་མར་ཚུད་པས་རིམ་བཞིན། སྣང་བ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་སྤྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་དང་མར་མེ་འབར་བ་དང་། སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་སྟེ་མཚན་རྟགས་ལྔ་
དང་༑ དེ་ནས་རླུང་ལྔ་གནས་སུ་ཐིམ་པ་བརྟན་པའམ་དབང་དུ་འདུས་པས་རིམ་བཞིན། ཟླ་ཟེར་དང་ཉི་ཟེར་དང་གློག་གི་ཟེར་དང་འཇའ་ཚོན་དང་ཉི་ཟླ་བསྲེས་པའི་ཟེར་ལྟ་བུའམ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་འཆར་བ་ཉིད་རྟགས་ལྔ་སྟེ་

རྟགས་བཅུ་འཆར་ལ། དེ་ཡང་རླུང་རང་གནས་སུ་ཐིམ་པ་ལ་རྟགས་རྣམས་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ལ་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་ཐིམ་པ་ལ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྩ་རླུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྭངས་པ་སྤྱི་བོ་སོགས་འཁོར་ལོ་ལྔའི་གནས་སུ་འདུས་པས་རིམ་བཞིན། སངས་རྒྱས་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་ལྗང་གུའི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དང་དེར་རླུང་སེམས་དྭངས་མ་འདུས་པས། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ཉན་རང་གི་ཞིང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་མཐོང་བ་འབྱུང་བར་བཤད་དེ་དངོས་དང་རྨི་ཉམས་ལ་སོགས་པར་འཆར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩ་རླུང་བསྒོམས་པས་སྤྱིར་སེམས་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཆར་ཞིང་། ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་པ་སྐྱེ་མེད་རྗེན་པར་རྟོགས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྐྱེ། ལུས་ལ་རླུང་ལྔ་རང་གནས་སུ་བརྟན་པའམ་དབང་དུ་འདུས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་རིམ་བཞིན། ལུས་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་སྣུམ་བག་ཆགས་པ་དང་བཀྲག་མདངས་རྒྱས་པ་དང་ཡང་ཞིང་མགྱོགས་པ་དང་ལུས་ཡོད་པ་མི་ཚོར་ཞིང་རྩིག་པ་སོགས་ལ་མི་ཐོགས་པ་འབྱུང་། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དབུ་མར་ཐིམ་པ་བརྟན་པས། ལྷ་བའི་ཡོན་ཏན་

ཆོས་དྲུག་ བཅོ་བརྒྱད། ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །ལུས་ལ་གྲིབ་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བ་དང་། ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་དག་སྟོན་ནུས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་སྐྱེ་ཞིང་། གཞན་
ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྔ་སོ་སོ་དང་ཆ་མཐུན་པར་རླུང་སེམས་དྭངས་མ་བརྟན་པར་འདུས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་རིམ་བཞིན། ས་རྡོ་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བར་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་ལ་མེས་མི་ཚུགས་
ཤིང་རྡོར་ཀྱིས་གངས་རི་འཇུ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འང་སྐད་ཅིག་གིས་བགྲོད་པ་དང་། ནམ་མཁར་འཕུར་བ་དང་རི་བྲག་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ་བར་ནུས་པ་སོགས་འབྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་རླུང་སེམས་འདུ་
ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་སྟེ་འདུ་འཕྲོད་ཞིག་ནས་འབྱུང་བར་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རྩ་ཁམས་རིག་པ་དྭངས་པས་མངོན་ཤེས་འཆར། ཐིག་ལེ་གྲོན་དུ་བརྟན་པས་ཆུ་བོ་གྲོན་དུ་
བཟློག །མེ་རླུང་དབང་དུ་འདུས་པས་ཉི་མ་བརྫོད་ལ་གནོན། རླུང་སེམས་གཅིག་ཏུ་ཚུད་པས་ལྷ་སྣངས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་རེངས་པ་སོགས་དང་། རྩས་ནོར་དང་རླུང་གིས་མི་དང་ཐིག་ལེས་མི་མ་ཡིན་དབང་དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ཚེ་རྩ་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་འཇའ་ཚོན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ང་རྒྱལ་དང་རློམ་སེམས་མི་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་ཏེ་མཆོག་གི་གཏུམ་མོ་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིག་པ་རྗེན་པ་ཉིད་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱང་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་སྐྱེ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ནས་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀློང་འབྱམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་མདུད་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཏེ་སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩར་དག །ལས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཐིམ་སྟེ་
སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དུ་དྭངས། སྙིགས་མ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་དྭངས་མ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བར་རྫོགས་ནས། ས་བཅུ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འཇའ་ལུས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
གསུངས་སོ། ༈ །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གཞི་མ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་བཞི། མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པ། ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ། བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ། ངོ་སྤྲད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་
པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་བྱ་ཞིང་ཐུན་གྱི་སུམ་ཆར་གཏུམ་མོ་བསྒོམ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
ལ༔ མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པདྨ་དང་ཉི་ཟླའི་གདན་ལ་བླ་མ་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དམར་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་འབྱོངས་པར་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་མ་

༄༅། །གྲོགས་གསུམ་ཞེས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་བཟློག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་བསྒོམས་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱ་བར་འདོད་པ་ནི་སྔོན་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ལ། དོན་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཆར་གཞིགས་ནས་སྒོམ་པ་ནི་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་སྣང་སྒྱུ་མར་སྦྱོང་བ་ནི། ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་བྱས་ལ། སྤྱི་ར་རི་དང་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། ཐེ་བྲག་ཏུ་རང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྣང་བ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་དག་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ལས། བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟར་བསམ་པ་ནི། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་ལ་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་ནས་རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་རྨིས་པའི་ཚེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་ལྟར། སྣོད་བཅུད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པའོ། །

རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་བསམ་པ་ནི། བྲག་བྱ་སྐྱེས་བུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་སྐད་སྒྲོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྲག་ཆ་འབྱུང་བ་དང་། མེ་ལོང་དྭངས་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར། ལས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་འཛོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་དཀར་དམར་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་ཙམ་དུ་བསམ་པའོ། །མི་རྟག་ཅིང་གཡོ་བ་ཟླ་བ་དང་ཆུ་བུར་ལྟར་བསམ་པ་ནི། དབྱར་གྱི་དུས་རྒྱུའི་རྩེ་མོར་ཆུའི་ཟིལ་པ་ཆགས་པ་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་དང་། ཆུ་ལས་ལྦུ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་སྐད་ཅིག་ལ་ཞིག་ནས་གཡོ་བ་ལྟར། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་ཅིང་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བསམ་པའོ། །སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྨིག་རྒྱུ་དང་འཇའ་ཚོན་ལྟར་བསམ་པ་ནི། ཐང་ཆེན་པོ་ལ་སྨིག་རྒྱུ་འཁྲིགས་པའི་ཚེ་ཆུའི་རྒྱུན་ལྟར་སྣང་ཡང་ཆུའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ཡང་གདོས་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར། ཡུལ་སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསམ་པའོ། །འདི་དག་ལ་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཡོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། གཞན་ནི་དང་པོར་

༄༅། །མཉམ་བཞག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་ཞིང་། རྗེས་སྣང་ལ་སོགས་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དྲན་འདུན་གྱིས་མ་ཡེངས་པ་ལ་བསླབས་ཏེ་ཡུལ་སྣང་ལ་ཞ་འཐས་ཀྱི་
བདེན་འཛིན་ཞིག་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ངེས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ༔ །གཉིས་པ་ཟིན་པ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པ་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཐམལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྱུ་མར་སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྦྱོང་བ་ནི། མེ་ལོང་ལ་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ལེགས་པར་བལྟས་ནས། མེ་ལོང་དྭངས་པ་དང་རང་
གི་གཟུགས་དང་བར་དུ་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ལས། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་ཡང་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར། ལས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་རང་གི་ལུས་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྣང་སྟོང་དུ་བསམ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྔར་གྱི་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་རེས་མཛེས་པའི་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་སྤྲས་ལ་དགའ་བ་འདུག་གམ
བལྟ༔ རེས་བཙོག་ཆག་བྱས་ལ་མི་དགའ་བ་འདུག་གམ་བལྟས་པས། དེ་ལ་དགའ་མི་དགའ་མི་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལའང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་དང་བཙོག་ཆག་བྱས་པ་ལ་དགའ་མི་དགའ་མེད་པར་

219

སྒྱུ་མར་སྣང་། དེས་མཚོན་ནས་ལུས་ཀྱི་མཛེས་མི་མཛེས་གྲང་དྲོ་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མར་སྣང་ངོ་། །དགའ་མི་དགའ་ལ་སོགས་པ་སེམས་སྣང་ཡིན་ཡང་ལུས་ངག་སྒྱུ་མར་སྣང་བའི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པ་ནི་ལུས་
ངག་གི་མངོན་ཞེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ནས་ངག་བྲག་ཆ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྲག་ཆ་འབྱུང་ཡང་གྲགས་ལ་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར། རང་གཞན་གྱི་ངག་དང་སྒྲའི་
རིགས་མཐའ་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གྲགས་སྟོང་དུ་བསམ། དེ་ནས་བྲག་ཆ་འབྱུང་བའི་སར་སོང་ནས་རང་ལ་བསྟོགས་པར་བརྗོད་པས་བྲག་ཆའི་སྒྲ་ལའང་བསྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་དགའ་བ་འདུག་གམ་བལྟ། རེས་ངན་སྨྲས་བརྗོད་ལ་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་འདུག་གམ་བལྟས་པས་དགའ་མི་དགའ་མི་འོང་བ་ལྟར། རང་གཞན་གྱི་ངག་ཀྱང་གྲགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་བྲག་ཆ་དང་འདྲ་
བས་གཞན་གྱིས་བསྟོད་སྨད་བྱས་པ་ལ་དགའ་མི་དགའ་མེད་པར་སྒྱུ་མར་སྣང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡིད་སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་འཁྲིགས་པའི་ཚེ་ཆུའི་རྒྱུན་ལྟར་སྣང་ཡང་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་སྨིག་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་ཆུར་
མ་གྲུབ་པ་ལྟར། འཁྲུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྣང་ཡང་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་འཁྲུལ་སྣང་ལས་གཞན་དུ་གང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསམ་ཞིང་། སེམས་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་པར་

༄༅། །རྟོག་པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྩལ་དང་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རིག་སྟོང་ཙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ་རྟོག་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་འགྱུ་སྟོང་སྣང་ཙམ་དུ་བལྟའོ། །དེ་ནས་དགའ་མི་དགའ་སྒྱུ་མར་སྣང་བ་ལྟར་རྙེད་མ་རྙེད་དང་གྲགས་མ་གྲགས་དང་བདེ་སྡུག་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། དབེན་པར་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་པ་ན་མང་པོའི་འདུན་སར་ཕྱིན་ཏེ་རྐྱེན་དང་བསྲེས་པས་དགའ་མི་དགའ་སོགས་འདུག་ན་སླར་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་མར་སྣང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་སུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མར་སྣང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ལ། རྗེས་ཤེས་ལ་སོགས་པར་རང་སེམས་ལས་རྒྱུད་གཞན་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཚེ་ཡུལ་སྣང་སྒྱུ་མར་བསྒོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡང་ལུས་གཟུགས་བརྙན་ངག་བྲག་ཆ་ཡིད་སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་རྩལ་བཏོན་ནས་བསྒོམས་ན་ནི་དགོས་པ་ཆེའོ། །ཁ་ཅིག་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བལྟ་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་རང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་

ཡིད་མི་བརྟེན་པ་ནི། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགོས་པ་མ་རིག་པར་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ཁྱད་དུ་བསད་པའོ། །གཉིས་པ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྐུའི་སྣང་ཆ་བརྟན་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་།
དེ་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་དགོས་པ་དང་། གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་ལའང་ལྷའི་དམིགས་པ་གསལ་བར་དགོས་པ་སོགས་ལ་
དགོངས་ནས། ཁྲིད་རིམ་ཕལ་ཆེར་དུ་སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེང་སང་གི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྒྱལ་བརྟོན་ནས་བསྒོམ་
པ་དཀོན་པར་སྣང་ལ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་མང་པོའི་གཞི་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་དུ་ཕྱུང་ལ་བསྒོམ་པ་ནི་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་ལྡང་བའི་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་དང་། འདི་
ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པའི་སྐབས་སུའང་ལྷའི་སྐུར་སྤྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་མི་ཐོན་པས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མའི་སྒོམ་རིམ་ཞིབ་ཆར་བརྗོད་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་དང་པོར་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པ་གསལ་སྣང་
བརྟན་ནས་དེ་ལ་རྐྱེན་མཐའ་དག་གིས་མི་གནོད་པའི་གནས་ཚ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས། དང་པོར་གསལ་སྣང་འདོན་པ་ནི། རི་མོ་མཁན་མཁས་པས་བྲིས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་འབྲིང་ཤོག་ཞིག་གི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་

༄༅། །ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཞིག་གི་ངོས་སུ་འཆར་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བལྟ། འཁྲིང་ཡོག་མེད་ན་ཧེ་ལྟ་བའི་བྲིས་སྐུ་མེ་ལོང་དུ་འཆར་བར་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྣར་མེ་ལོང་གཞན་ཞིག་ལ་འཆར་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བལྟ༔ དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་རང་བྲིས་ཉིད་ལ་བལྟ་ཞིང་། དེ་ལ་དང་པོར་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལམ་པ་བལྟས་ནས་དེ་ཡིད་ལ་གསལ་བར་འཆར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུན་རིང་མོར་མཐོང་བའི་མིའི་བྱད་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དབུ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ཞལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ལ་དེའི་གསལ་སྣང་འདོན། དེ་བཞིན་དུ་སྐུའི་འཁྲིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་གསལ་སྣང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྣམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་མ་ནུས་ན་སྐུའི་མགྲིན་པ་ཡན་ཙམ་བལྟས་ལ་ཡིད་ངོར་ལམ་གྱིས་འཆར་བར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་རྣམ་པ་ལམ་མེ་བ་འཆར་བ་བྱས་ལ། དེ་ནས་བྱེ་བྲག་པའི་གསལ་སྣང་རེ་རེ་ནས་འདོན་ནོ། །དེ་ཡང་མདུན་དུ་ལྟ་དེའི་གསལ་སྣང་ཐོན་ངེས་པ་བྱུང་ན་དེ་ནས་རང་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་སླ་སྟེ། དཔེར་ན་གར་མཁན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་ལ་བརྟན་པ་ན་རང་ལ་དེའི་འགྱུར་བ་འཆར་བ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པའི་གསལ་སྣང་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ་རང་ལྷའི་རྣམ་པར་ 223

གསལ་སྣང་འདོན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་ནས་མེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གྱི་གསལ་སྣང་མ་ཐོན་བར་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་ཐུན་མ་ཆགས་པར་བསྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་
པས་རབ་བྲིས་སྐུ་བས་རྣམ་པ་གསལ་བ་འབྲིང་བྲིས་སྐུ་དང་མཉམ་པ་ཐ་མ་བྲིས་སྐུ་ལས་ཉུང་མི་གསལ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་མན་ངག་ཧཱུྃ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བཤད་པའི་ཚིག་ཟིན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་འདིར་རྡོར་སེམས་དཀར་པོ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་འཆད་པ་ནི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། རྡོར་སེམས་ནི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པས་འདིར་རང་གི་ཡི་དམ་གང་ཡིན་དེ་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་། ཡི་དམ་དེ་ཡང་
ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བསྒོམས་པ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གནས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པར་ལྟ་སྟངས་སྣ་རྩེའི་ཐད་དུ་མི་གཡོ་བར་བྱས་ལ། ལྷའི་རྣམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བཏབ་སྟེ་
དེའི་གཙུག་ཏོར་ནས་གདན་གྱི་བར་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བཅའ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་ཡེངས་ན་སྔར་ཡང་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་རྣམ་པ་ལམ་མེ་བ་ལ་
སེམས་མ་བརྟན་བར་དུ་ཧ་ཅང་བསྒྲིམ་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་པའི་གསལ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་ན་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་རྒོད་དུ་སོང་ནས་གནས་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་སེམས་ཁོང་ལྷོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་ཧ་ཅང་གློད་ཆེས་ན་ 224

༄༅། །ཁྲིད་ནས་སེམས་བརྟན་ཡང་ལྷའི་སྐུ་སྣང་ཆ་འགག་པའམ་མི་གསལ་བ་འབྱུང་བས་དེའི་ཚེ་སེམས་ཙུང་ཟད་དང་བསྐྱེད་ནས་གསལ་སྣང་འདོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྲིད་གོང་གི་སྐྱོན་སེལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ལམ་མེ་བ་ལ་སེམས་བརྟན་ན་བྱེ་བྲག་པའི་གསལ་སྣང་ཇེ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་གནས་པ་བསྒྲུབས་ལ། དེ་དག་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་ན་བསྒྲིམ་གློད་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཏེ་སྦྱང་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་དང་རྐྱེན་ཐྲ་རགས་ལ་བསྲེས་ཏེ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་ན་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གི་ལྟ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་མ་ཟིན་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གློས་བཙོས་པ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་མ་གཏོགས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་ཡང་མ་བཤད་དོ། །ལྟ་བས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ་ལྷའི་སྐུར་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་སྣང་སྟོང་རང་རིག་ཏུ་འཆར་བས་གསར་དུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། གཞན་ནི་ལྷའི་སྐུར་སྣང་བའི་སྣང་ཆ་མ་འགགས་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་མེད་ཅིང་རང་རིག་པ་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ལྷན་སྐྱེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚེ་སྣང་བ་མཐའ་དག་སྣང་ཆ་མ་འགགས་པར་སྣང་བཞིན་དུ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་སྣང་སྟོང་རང་རིག་ཏུ་ངོ་སྤྲད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་

མཉམ་བཞག་ཏུ་ལྷ་སྐུ་སྣང་སྟོང་དེ་ཉིད་རང་རིག་གི་དྲན་པས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་སྐྱོང་ཞིང་། རྗེས་ཤེས་དང་རྗེས་སྣང་དུ་དེའི་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མའི་འཛིན་སྟངས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བསླབ་བོ། །གལ་ཏེ་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བ་མེད་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ལྷའི་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བློས་གཞིགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལྷ་སྐུ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་ནི། བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྣང་ཆ་ཙམ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོགས་ཚང་བ་སྒྱུ་མའི་མི་ལྟ་བུ། གཅིག་གིས་གང་དུའང་ཁྱབ་པ་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་ཆུ་ནང་མཐའ་དག་ཏུ་འཆར་བ་ལྟ་བུ། ཤ་རུས་ལ་སོགས་པ་གདོས་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མིག་ཡོར་ཏེ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ། སྐད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ། སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ། སྣང་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ། གཅིག་ལས་དུ་མར་སྣང་ནུས་པ་སྤྲིན་ནམ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུ། ཁ་དོག་གསལ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། མི་རྟག་ཅིང་མྱུར་བ་གློག་ལྟ་བུ། སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་བ་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའོ། ༈ །གསུམ་པ་བརྟན་པ་སོགས་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་སྦྱང་བ་དང་། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་

༄༅། །ཕྱུང་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པ་ན། ལྷ་སྐུ་དེ་ཉིད་ཇེ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་བ་ཙམ་གྱི་སྐུ་ཆེ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཇེ་ཆུང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཉུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཅིག་ལས་གཉིས་གཉིས་ལས་བཞི་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཡང་དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྩ་བའི་ལྷ་སྐུར་བསྡུ་བ་སོགས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། རྗེས་ཤེས་དང་རྗེས་སྣང་ཐམས་ཅད་དུ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་དོར་སྣང་བའི་རི་དང་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྦྱང་བ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་དོར་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་གྱི་ལྷར་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྦྱང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་སྣང་ལྷ་སྒྲ་སྣང་སྔགས་དྲན་རྟོག་ཆོས་ཉིད་འདོད་ཡོན་མཆོད་རྫས་སུ་བལྟ་ཞིང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྣང་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་རང་རིག་གི་ལྟ་བས་ཟིན་པར་བྱ་བ་དང་སྒྱུ་མའི་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་སྔར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲིད་རིམ་པལ་ཆེར་དུ་སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྡང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ནི། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་སྐབས་སུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་འབྱུང་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ 227

༧༽ བཀའ་བརྒྱད་ཟློས། ༤

སྤྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མར་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་སྦྱང་གཞི་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་། འདིར་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་
འཆར་བའི་ཚེ་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་འཇུག་ལྡང་ལ་སྦྱང་བ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་དྭངས་ཏེ་དེ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་
ལྡང་བའམ། རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་དགའ་བཞི་དྭངས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་ལ། དེའི་སྔ་མས་ནི་རང་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མའི་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་སུ་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཧཱུྃ་
སྔོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ་ཞིག་བསམ། དེ་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་བསྒོམ་སྟེ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་
འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་པས་བསྐྱེད། ལྷ་སྐུ་ཧཱུྃ་དང་བཅས་པའང་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་ལ་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་ངོ་། །ཕྱི་
མས་ནི་ལྷ་སྐུ་ཧཱུྃ་དང་བཅས་པ་དམིགས་ཏེ་རླུང་སྦྱོར་སོགས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ལ། རིམ་པས་ལྷ་སྐུ་ཧཱུྃ་དང་བཅས་པའང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་བཞག །

ཆོས་དྲུག ཉེར་ལྔ ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །དེ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ཀྱང་འཇུག་ལྡང་བྱ་ཚུལ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པའི་རིལ་འཛིན་ནི། ལྷ་སྐུ་ཧཱུྃ་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་སྟེ་ཧཱུྃ་ལ་རིག་པ་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་གཏད་པའི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་བཟུང་། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཧ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་ཧཱུྃ་ལ་བསྡུ། ཧཱུྃ་ཡང་ནཱ་དའི་བར་དུ་བསྡུ། ནཱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ངང་དུ་དེའི་ཐད་ཀར་སེམས་
རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་རླུང་ཁ་སྦྱོར་མང་དུ་བཟུང་ངོ་། །རྗེས་གཞིག་ནི་གཞན་དེ་བཞིན་ལས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསྡུ། དེ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་བསྡུ། རང་ཧཱུྃ་ལ་བསྡུ་བ་
སོགས་གོང་བཞིན་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་མོས་བྱའོ། །དེ་ནས་རྟོག་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག
ཅིང་རླུང་སྦྱོར་བྱ། ཡང་སྔར་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཐིལ་པོ་ཡིན་པར་བཤད་
ཅིང་། སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། ༈ །བཞི་པ་རྡོ་སྦྲད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ 229

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཨ་འཐས་སུ་སྣང་བ་ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་སྦྱངས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཤར་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་རང་གཟུགས་ཅན་ཏེ་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཞེད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟ
ཀྱུ་སྒྱུ་མ་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་ལས། ལྟ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་
སྦྱངས་པས་ལྟ་སྐུ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་མྱོང་འཆར་ཞིང་། ཅ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པ་ན་འཇའ་ལུས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་འགྱུར་བས། ལུས་ལྟ་སྐུ་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒོམ་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུར་
བཞེད་ལ། ཐ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལུས་འདི་ཉིད་མི་ཤིགས་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་མ་རིག་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལས། འོད་གསལ་
ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་སྦྱངས་ཏེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བསྐྱེད་པས་དྲི་བྲལ་སྒྱུ་མའི་ལོངས་སྐུར་འགྱུར་བས་ན། འོད་གསལ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཐིལ་པོ་ཡིན་པར་ 230

༄༅། །བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཡུལ་སྣང་དང་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྱུ་མར་སྦྱང་བ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་དང་། ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུར་ལྡང་བ་ནི་དེའི་ཡང་སྙིང་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཞེད་དོ། །སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་རྫོགས་ནས་ཡུན་དུ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་མཉམ་བཞག་ཏུ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་རྗེས་སྣང་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་སྒྱུ་མར་སྦྱང་བ་ལ་བསླབ་པར་བཤད་ཀྱང་། དང་པོར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་སྒྱུ་མར་སྦྱངས་པ་ལས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་པ་དང་ཡུལ་སྣང་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྐྱོང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་ལ༑ དེ་ནས་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་དང་དེའི་སྤྲོ་བསྡུ་དང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱང་ཞིང་། རྗེས་ཤེས་དང་རྗེས་སྣང་རྣམས་སུ་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཚེ་དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷར་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པ་ནི་ཐུན་སྟོད་ལ་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་པས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མའི་ཐྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཉམ་བཞག་དང་སྤྲོ་བསྡུ་དང་འཇུག་ལྡང་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་འང་འཇམ་རླུང་གི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་ནས་བསྒོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དང་པོར་སྣང་བ

231

ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱི་ཉམས་སྐྱོང་འཆར། དེ་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་མེ་ཆུ་དུག་མཚོན་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པས་མི་གནོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཕྲིན་ལས་བཞི་དང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། ཚེ་འདི་ཉིད་དམ་བར་དོར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བརྙེས་པ་སོགས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། ༔ །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ངོ་ཚད་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་བཞི། མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པ། ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ། བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ། ངོ་སྤྲོད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྨི་ལམ་འཛིན་པའི་སྔོན་འགྲོ། རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་ཐབས། རྨི་ལམ་འཛིན་པ་དངོས། མ་གྲུབ་ན་སྦྲོགས་པའི་ཚུལ་ལོ༔ །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་མི་ཟིན་པའི་རྒྱུ་སྲུང་ཞིང་ཟིན་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཡོད་ན་མི་ཟིན་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱིས་བཤགས་པ་བྱ། བླ་མ་ལ་དབང་ཞུ་བ་དང་རང་ཉིད་དབང་བླང་བ་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་གསོ། བླ་མ་དང་གསང་སྔགས་ལ་མོས་གུས་ཆུང་ན་མི་ཟིན་པས་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་དྲག་ཏུ་བྱ་ཞིང་མཎྜལ་དབུལ། ཡི་དམ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཚོགས་འཁོར་བྱ། བཀའ་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ༔ དེ་དག་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་ཅིང་འགལ་རྐྱེན་ཞི་བར་གསོལ་བ་གདབ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེས་ན་མི་ཟིན་པས་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྦྱིན་དག་ཏུ་བཏང་ཞིང་ཚེ་འདིའི་

༄༅། །འཁྲི་བ་བཅད་དེ་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱ། གྲིབ་ཡོག་པ་དང་བྱང་སེམས་ཉམས་ན་མི་ཟིན་པས་གནས་དང་གྲོགས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་སྤང་། རང་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་གྲིབ་སེལ་བྱས་ཏེ་གཙང་སྦྲ་བྱ་ཞིང་བྱང་སེམས་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྣམ་གཡེང་ཆེ་བ་དང་འདུན་པ་ཞན་ནའང་མི་ཟིན་པས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་ལུང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་མཚམས་དམ་དུ་བསྡམ་ཞིང་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཤས་སྤང་། སྨོད་བཙུད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་། མཚན་མོ་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་བྱ་ཞིང་ཐུན་གྱི་སུམ་ཆར་གཏུམ་མོ་བསྒོམ། དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བླ་མ་མགྲིན་པར་བསྒོམས་ལ། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཨོཾ་དཀར་པོ་འདབ་མར་མདུན་དུ་ཨ་སྔོན་པོ་གཡས་སུ་ནུ་སེར་པོ་རྒྱབ་ཏུ་ཏ་དམར་པོ་གཡོན་དུ་ར་ལྷུང་གུ་རྣམས་གསལ་ཞིང་འཚེར་བ་བདེ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ། མི་སྦྱོར་ན་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཨོཾ་དམར་པོ་ཞིག་ཁོ་ན་བསྒོམས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། དེ་ནས་ཨོཾ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པའི་ཐུན་ཁ་སྦྱོར་

༧༔ ཅི་ནུས་བསྒོམ་མོ། །ཡང་ན་ཨོཾ་ལ་འཇུག་གནས་དབྱུང་གསུམ་བྱས་པའི་རྗེར་བཟླས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་འདི་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁའི་དུས་མ་གཏོགས་ཐུན་རྣམས་སུ་མི་སྒོམ་པ་ནི་གནད་མ་མཐོང་བ་སྟེ། སད་དུས་ཐུན་
གྱི་དངོས་གཞི་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མགྲིན་པར་རླུང་སེམས་འདུ་བ་བྱུང་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱང་དེར་རླུང་སེམས་འདུ་སླ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྨི་ལམ་མང་བ་དང་གསལ་བ་དང་ཟིན་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་
བཀའ་བརྒྱུད་སྐོར། གནད་མང་དུ་ཡོད་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་། སྦྱོར་བ་དེས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་དང་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་ན་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་སོ། །དེ་ནས་རྗེས་ཤེས་དང་རྗེས་སྣང་རྣམས་སུ་སྣོད་བཅུད་
ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་རྨི་ལམ་ཡིན་ཞེས་ངག་ཏུའང་བརྗོད་པར་བཤད་ལ། བཟའ་བཏུང་སྣུམ་བག་ཅན་ཟ་བ་དང་འགྲངས་ཆེས་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་ངལ་དུབ་
ཅན་རྣམས་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སད་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་ནས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་པས་ནི་དང་པོར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་ངོས་བཟུང་ལ་དེ་ནས་རྨི་ལམ་འཆར་བ་ཤེས་ནས་བཟུང་བས་ཚོག
༥ སྟེ་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་འཛིན་པ་སོགས་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ནི་རླུང་སྟོབས་དང་འདུན་སྟོབས་སྣ་ཚོགས་པས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་གནད་ནི། ཐལ་ཆེར་ཐོ་རངས་ནས་ཉི་མ་ 234

༄༅། །ཇོས་ཀྱི་བར་བཟུང་ན་ཟས་ཞུ་ཞིང་འགྲངས་ལྟོགས་སྐོམས་པས་གཉིད་སྲབ་ཅིང་རིག་པ་དྭངས་ལ། བད་ཀན་ཆེ་བའི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་སྲོད་ལ་གཉིད་སྲབ་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལ་ནི་སྲོད་ལའང་བཟུང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤུས་མཐོ་བ་ལ་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་སམ་ཅོག་པུར་གཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ་གོས་སྲབ་པར་བྱའོ། །འདུན་པའི་གནད་ནི། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་བྱ་སྙམ་པ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བྱའོ། །ཡུལ་ཀྱི་གནད་ནི། མགྲིན་པར་པདྨ་ཡི་གེ་ལྔ་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ། མདུན་གྱི་ཨ་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་འདབ་མའི་ཡི་གེ་བཞི་ལ་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་གཏད་ཅིང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་ཨོཾ་ལ་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད། ཡང་ན་ཨོཾ་དམར་པོ་ཁོ་ན་བསྒོམས་པ་ལ་རིག་པ་གཏད་ཀྱང་ཆོག་གོ །རླུང་གི་གནད་ནི། ཁ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་པ་བཟུང་ངོ་། །གནད་དེ་དག་གིས་གཉིད་ཐུན་ཚུང་ལ་གྲངས་མང་དུ་ཉལ་ཏེ་སད་རེས་ཀྱི་རྨི་ལམ་ཟིན་མ་ཟིན་བལྟ། མ་ཟིན་ན་སླར་ཟིན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་འདུན་པ་དྲག་པོས་སྤར་ལྷར་གཉིད་དོ། །དེས་མ་ཟིན་ན་སྒྲུབ་ཁང་དང་མལ་ས་གོས་སྟན་ཉལ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལ་བཟུང་ནས། འདི་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་གནས་དང་གྲོགས་དང་བྱ་བྱེད་དང་མཐོང་སྣང་སོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་རྨི་ལམ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟིན་པར་བྱ་སྙམ་དུ་ཉལ། དེ་ནས་ཞག་མང་དུ་བཟུང་བས་ཀྱང་མ་ཟིན་པར་གཉིད་འཐུག་པ་དང་རྨི་ལམ་མི་གསལ་ན།

མགྲིན་པར་ཨོཾ་མམ་ཨ་དམར་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དམར་ཞིང་གསལ་བར་དམིགས་ལ་ཉལ་བ་དང་། སྙིང་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་ཞིང་འཚེར་བ་སྲན་མ་ཙམ་ཞིག་ལ་སེམས་གཏད་
དེ་ཉལ་བ་ཅི་རིགས་བྱ། གཉིད་སྲབ་ན་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་ཡིག་གམ་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་འོད་འཚེར་བར་རིག་པ་གཏད་ལ་ཉལ། དེས་གཉིད་ཏུ་ཅང་འཐུག་ན་མགྲིན་པ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་རིགས་
པར་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་འོད་འཚེར་བ་སྲན་མ་ཙམ་ལ་རིག་པ་གཏད་དེ་ཉལ་ལོ། །མན་ངག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱག་མཚན་དང་པདྨ་དང་ས་བོན་དང་འོད་གསལ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་གནད་ཐམས་
ཅད་འདིར་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མན་ངག་དེ་དག་ལ་ཡུན་དུ་འབད་ཀྱང་མ་ཟིན་ན་ས་ཕྱོགས་དབེན་པར་ཕྱིན་ལ་གཅེར་བུར་བྱས་ཏེ་ཊྭམ་ཏུ་འཁྲིལ་ཞིང་མཆོང་རྒྱུགས་དང་འགྱིང་སྟངས་སྣ་ཚོགས་བྱ། གཡང་ས་
དང་གཅོང་རོང་སོགས་ཉམ་ང་ཞིང་བག་ཚ་བའི་རིགས་ལ་བལྟས་ཏེ་རྨི་ལམ་ཡིན་ཞེས་འོ་དོད་བྱ། རྨི་ལམ་མ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་བདག་གིས་རྨི་ལམ་མ་ཟིན་ཞེས་ཚེ་ངེ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་ཟིན་
པར་གསོལ་བ་གདབ། མགྲིན་པའི་པད་འདབ་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་རང་སར་གཡས་སྐོར་དུ་དྲག་ཏུ་འཁོར་བར་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུའང་བརྗོད། དེ་ནས་ཡི་གེ་ཨོཾ་ལ་ཐིམ་ཨོཾ་དཔག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་འོད་ཟེར་དམར་པོས་ལུས་

ཆོས་དྲུག་ ཉེར་དགུ ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །ཀུན་གང་བར་བསམ། ཡང་མགྲིན་པར་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་དྲག་ཏུ་འཁོར་བས་ལུས་ཀུན་གཏུབས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བསམས་ལ། བླ་མ་ཡི་དམ་སོགས་མཆོད་ཅིང་རིགས་དྲུག་ཚིམས་པར་བྱས་ལ་སེམས་
གཏད་མེད་དུ་བཞག །དེ་ནས་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པར་བཤད་ཅིང་། གཉིད་དུས་སྒྲུབ་གྲོགས་ཤིག་གིས་གཉིད་མ་སད་ཙམ་དུ་རྨི་ལམ་ཟུང་ཞིག་པའི་བརྡ་ཐབས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ཁ་
ཅིག་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ལས་དང་ཟམ་འཕྲང་བཅོས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ས་རྣམས་སུ་ཀུ་སུ་ལུའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་དྲུང་དུ་ཉལ་ན་ཟིན་པར་འཆད་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་བསགས་སྦྱང་
དང་སེམས་ཁྲུ་འཕྲིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟིན་པར་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་། སྐབས་སུ་སྦྱོགས་ཚོག་རེ་བྱ་ཞིང་གནས་དབེན་པར་སྡོར་ཀྱི་འཛིན་ཐབས་དེ་དག་ལ་འབད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། ༈ །གཉིས་པ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་
པ་ལ་གཉིས། འབྱམས་པའི་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་སྤྲུ་མར་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ཡད་ཡུད་རེ་ཟིན་ཡང་འབྱམས་ནས་རྟག་མི་ཐུབ་ན་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཤུགས་མི་ཐོན་པས་སྐྱོན་བསལ་ནས་འཛིན་
དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སད་འབྱམས་ནི། རྨི་ལམ་འཛིན་འཕྲོ་ལ་གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་སྣང་བའམ་སད་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་དང་། ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་སད་པ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སྔོན་དུ་རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་ཚེ་གཉིད་མ་སད་པ་བྱེད་

༧༽ བཀའ་བརྒྱད་མཛོད། ཀ

སྙམ་པའི་འདུན་པ་བཏང་། གཉིད་སད་ཀྱང་མིག་མི་འབྱེད་པར་རྨི་ལམ་གྱི་འཕྲོ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ། སད་པར་རྩོམ་པའི་ཚེ་སྙིང་ག་དང་གསང་གནས་ཅི་རིགས་པར་སེམས་གཏད། གཞན་ཡང་སད་རྐྱེན་བརྟགས་ལ་
སེམས་བསྒྲིམས་པས་སད་ན་གློད། ལུས་གྲང་བས་སད་ན་གོས་འཐུག་པར་གྱོན། སྒྲའི་ཀླག་ཅོར་གྱིས་སད་ན་རྐྱེན་དེ་དག་སྤང་བ་སོགས་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཧར་སད་ཤས་ཆེ་ན་བསགས་སྦྱང་དྲག་པོ་བྱ་བར་བཤད་
དོ༑ ༑འཕྲུལ་འབྱམས་ནི། ལན་རེ་ཟིན་ཡང་སླར་རྨི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་འཕྲུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྨི་ལམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཛིན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་གཉིད་ཐུན་ཆུང་བར་བྱ། སད་དུས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་
འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བསྒོམ་སྟེ་མངོན་ཞེན་བཟློག་པར་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་ལུས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པར་བསམས་ལ། མགྲིན་པའི་པདྨའི་དབུས་ཀྱི་ཨོཾ་དེ་ཉིད་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་འོད་ཟེར་
བསྒྲུར་ནས་རླུང་བཟུང་སྟེ་ཉལ་བས་སེལ་བར་བཤད་དོ། །བརྗེད་འབྱམས་ནི། རྨི་ལམ་མི་གསལ་བས་མི་ཟིན་པ་དང་ཡད་ཡུད་རེ་ཟིན་ཡང་ཤུགས་མི་ཐོན་པ་རྨི་ལམ་བརྗེད་པ་སྟེ། ཐལ་ཆེར་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིད་འཐུག་
པ་དང་གྲིབ་ཕོག་པ་དང་འདུན་པ་དང་ཞན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ཟས་འགྲངས་ཆེས་པ་དང་གོས་འཐུག་པོ་མི་བྱ། ཅོག་གཉིད་བྱ་བ་སོགས་རིག་པ་དྭངས་པའི་ཐབས་བྱ། གཉིད་དུས་རྨི་ལམ་གསལ་པོ་རྨི་བ་དང་ཡང་ཡང་

ཆོས་དྲུག

༄༅། །ཟིན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ། སྨིན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དམར་ཞིང་འོད་འཚེར་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་ཉལ། གྲིབ་ཡོག་ན་གྲིབ་སེལ་བྱའོ། །སྦྱོང་འབྱམས་ནི། འཛིན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་གཉིད་མ་ཐེབས་པའམ་
ཐེབས་ཀྱང་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐུ་མ་ལ་འདུན་པ་ཅུང་ཟད་གློད་ཅིང་སྙིང་གའམ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ལ་སེམས་གཏད། ཕྱི་མ་ལ་མགྲིན་པའི་ཡི་གེ་ལྷའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བར་
བསམས་ལ་གཉིད་དོ། །དྲིད་འབྱམས་ནི། དང་པོར་དུ་མ་རེ་ཟིན་ཡང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་ཞན་པས་དྲེད་པ་སྟེ། ངེས་འབྱུང་དང་སྐྱོ་ཤས་བསྒོམ་ཞིང་གདམས་པའི་རྩོལ་བ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དྲན་འབྱམས་དང་རྒྱུན་
འབྱམས་ཞེས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཡང་ཐུ་མ་རྣམས་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་པ་བཞིན་མི་ཟིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྟགས་ལ་འདུན་པའི་གྲིམ་ལྷོད་དང་ཟས་གོས་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་དུས་ཀྱི་གནད་ལ་
སོགས་པའི་འཕྲོད་རྟེན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཉིད་འཐུག་ན་མགྲིན་པའམ་སྨིན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོའམ་དཀར་པོ་འོད་འཚེར་བ་ལ་སེམས་གཏད་པ་དང་། གཉིད་མ་ཐེབས་པའམ་སྲབ་པ་ལ་སྙིང་གའམ་ནོར་བུའི་
དབུས་སུ་ཐིག་ལེ་སྔོ་ནག་ལ་སེམས་གཏད་པ་དང་། རྨི་ལམ་མི་གསལ་བ་ལ་མགྲིན་པར་ཐིག་ལེ་དམར་ཞིང་འོད་གསལ་བའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དམར་གསལ་དུ་བྱས་པ་ལ་སེམས་གཏད་པ་

སོགས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་དང་འབྱམས་གཅོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཞི་ཚུགས་པ་མི་བྱ་བར་འོག་གི་སྤྲུལ་སྒྱུར་སོགས་ལ་དམིགས་རིམ་མང་དུ་འཆད་པ་ནི་གྱི་ན་ཙམ་སྟེ། བཟུང་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྤྲུལ་སྒྱུར་སོགས་ཀྱི་རྩལ་མི་ཐོན་པས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་རེར་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གདམས་ངག་མེད་པ་དང་འཛིན་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པ་ལའང་འབྱུང་བས་ཏྲག་མི་ཐུབ་ལ། འདིར་ནི་འཛིན་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་པ་ལས་ཟིན་པ་ཞིག་དང་ཟིན་པ་དེ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གཞི་ཚུགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ལ་རྩུབ་ཟིན་དང་འཇམ་ཟིན་གཉིས་ལས། ཐོ་མ་ནི་མེ་དང་ཆུ་དང་གཅན་གཟན་དང་འདྲེ་སྲིན་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཤར་ནས་བག་ཚ་བའི་ཚེ་ཟིན་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པས་རྨི་ལམ་གྱི་མེས་ཚིག་པ་དང་ཆུས་ཁྱེར་བ་དང་གཅན་གཟན་དང་འདྲེ་གདོན་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པས་བསད་པ་དང་ཐོས་པ་སྲུ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཐོག་རྫིས་བྱ། འགའ་ཞིག་ཏུ་འདྲེ་གདོན་སོགས་ལ་རང་ཉིད་ལྷུགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་གོང་བུར་བསམས་ལ་དེ་དག་གི་སྙིང་གར་བསྐྱིམ་པའང་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡ་ང་བ་སྐྱང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇམ་ཟིན་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་རང་ག་བ་ལ

ཆོས་དྲུག ཤོ་གཅིག ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །རྨི་ལམ་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་དུ་བལྟ་ཞིང་། འཛམ་ཐེན་རྩུབ་ཐེན་གཉིས་ཀ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་དཔེ་
བརྒྱད་དུ་འདྲ་བར་སྒོམ་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་སྒོམ་པ་སོགས་གཞིགས་ནས་སྒྱུ་མར་བསླབ་ནུས་ན་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་ནའང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་ལ་བསླབ་སྟེ་རྨི་ལམ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་སྣང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་འཆད་དོ། ༈ །གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ། རྨི་ལམ་གྱི་
རྩལ་སྦྱོང་བ། གོམས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབྲིད་པ། གོང་དུ་འཕོ་བའི་ཞིང་ཁམས་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་བརྟན་ནས་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ། དང་པོར་སྤྲུལ་པ་ནི། རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ན་རང་རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་ཟེ་
ལ་སོགས་པའི་མིའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་དང་། སེང་གེ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་ཁྱུང་དང་བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་པ་དང་རི་དང་ཁང་པ་དང་ལྗོན་ཤིང་དང་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་པ་དང་། རང་
གི་མདུན་དུ་དེ་དག་ཐར་མེད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། རང་དང་སྣོད་བཅུད་མི་སྣང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བསླབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཙོ་བོར་རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་སྤྲུལ་པ་དང་དེ་ཉིད་རྗེ་ཆེར་སྤྲུལ་པ་དང་ 241

ཉ་ བཀའ་བརྒྱུད་ཛོད། ང

ཚུར་དུར་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསྒྱུར་བ་ནི། སྟོད་བཅུད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་སྣང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་དུད་འགྲོ་རྨིས་པ་མིར་བསྒྱུར་བ་དང་ས་ཚུར་བསྒྱུར་བ་དང་ཆུ་མེར་བསྒྱུར་བ་དང་གཅིག་མང་པོར་བསྒྱུར་བ་དང་ཡོད་པ་མི་སྣང་བར་བྱ་བ་དང་མེད་པ་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་པར་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་རབ་དང་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྒྱུར་བ་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤེལ་བ་ནི། རྨི་ལམ་ན་གང་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་ལས་གཉིས་གཉིས་ལས་བཞི་སོགས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་སྤེལ་བ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྒོམས་པ་མང་དུ་སྤྲོ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ལ་སྦྱང་ཞིང་། གཞན་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་སྨད་ནས་ཆུ་འབབ་པ་དང་ཉི་ཟླ་ཐོག་པས་ཐེ་བ་དང་སྟོང་གསུམ་ལུས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྣ་ཚོགས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་རྨི་ལམ་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སད་དུས་དང་གཉིད་ཁར་དེ་དང་དེའི་རྨི་ལམ་རྨི་བར་བྱ་ཞིང་རྩལ་འདོན་པར་བྱའི་སྨོན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་མང་དུ་བྱ་བ་གནད་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཉིན་པར་གང་ལ་གོམས་པའི་དགེ་སྦྱོར་དེ་ཉིད་རྨི་ལམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་ཁྱད་པར་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པའི་དགོས་པ་ 242

༄༅། །བར་དོར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པ་ལ་བསླབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་ཟིན་པས་ནི་འོད་གསལ་ལས་རྨི་ལམ་འཆར་བའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་ཏེ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷར་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱ། ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྐྱེད་ལ་དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཅི་ནུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རྨི་ལམ་འཆར་བའི་ཚེ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་ནུས་ནས་རྨི་ལམ་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མང་དུ་སྤྲོ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་འདོད་ཡོན་མཆོད་རྫས་སུ་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱས་ལ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རིལ་འཛིན་ནམ་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཅི་ནུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་པ་སོགས་བྱའོ། །དང་པོར་འདི་དག་རིམ་པས་སྔ་མ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པར་བྱས་ལ་ཕྱི་མ་སྒོམ་པ་ལ་བསླབ་ཅིང་། ཕྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ཐུན་རེ་ལ་དེ་དག་རྫོགས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་སྔར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ངེས་མི་ནུས་པས་ཀྱང་ཕྱིས་ནས་ཙུང་ཟད་ངེས་པ་དང་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་ངེས་ནུས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། དེ་ངེས་པ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་འཇུག་ལྡང་ལ་སྦྱང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་གང་ཤར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བཟང་ངན་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ། སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རང་རིག་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་རྨི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་དང་རྨི་ལམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གོ །རྨི་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སླར་ཡང་རླུང་སྙིང་གར་འདུས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་འགགས་ཏེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཞིང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ཙུང་ཟད་ངེས་ནུས་པ་འབྱུང་ལ། སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་གཙོ་བོར་དག་པའི་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་རིམ་པས་བསླབ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ན་རང་

༄༅། །ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་པའི་ངང་ནས་སྤྲར་ཆ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་རི་རྩེ་ཕན་ཚུན་དུ་སྐར་མདའ་ལྟར་རྒྱང་གིས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དང་སྤྲུལ་གནས་དང་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་བླ་མ་བཞུགས་པའི་སར་སྐར་མདའ་རྒྱུག་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྨི་
ལམ་དུ་གང་ལ་སྣང་བ་དེའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་མཐའ་དག་སད་དུས་སུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་གཉིད་ལོག་ཁར་དེ་དག་གི་འདུན་པ་བཏང་བ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་
ནོ༎ །དེ་ནས་དེ་དག་འབྱོངས་པ་ན་དག་པའི་ཞིང་སྦྱོང་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གི་ཞིང་ཁམས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་ཤར་མངོན་དགའ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་ལྷོ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། འོད་
དཔག་མེད་ཀྱི་ནུབ་བདེ་བ་ཅན་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཛ་སྦྲ་སྒྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གང་ལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སད་དུས་སུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་གཉིད་
ཁར་དེའི་འདུན་པ་བཏང་ནས། རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་ཚེ་རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་སྐར་མདའི་ཚུལ་དུ་ཞིང་ཁམས་དེར་སོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བགྱིད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་

ཞིང་གི་བཀོད་པ་བལྟ་བ་སོགས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ན་རང་འདུག་པའི་གནས་དེ་ཉིད་གང་སྣང་བའི་ཞིང་ཁམས་དེར་བསམས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཞུ་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །ཕར་མངོན་
དགའི་ཞིང་སྦྱོང་ན་གཉིད་ཁར་མགྲིན་པའི་པད་འདབ་ཀྱི་ཕར་གྱི་ཨ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་གཏད་ན་ཞིང་ཁམས་དེའི་སྣང་བ་འཆར་བདེ་བར་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་
དོ༔ །དེ་ཡང་དང་པོར་དེ་དག་གི་སྣང་བ་གསལ་པོར་མ་ཤར་ནའང་ཞིང་ཁམས་དེ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཞུ་བ་སོགས་སྦྱངས་པས་མཐར་གསལ་པོར་འཆར་བ་འོང་ངོ་། །བཞི་
པ་ངོ་སྤྲུལ་དེ་ཉམས་སྦྱོང་བསྒྱུར་ཚུལ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ད་ལྟར་བའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་
པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ཡིན་པས་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འཁྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
འཁྲུལ་སྣང་འཆར་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཉིང་འཁྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་དགེ་སྦྱོར་ལ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤྲུ་མར་བསླབ་པ་དང་རྩལ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་

༄༅། །གཙོ་བོར་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུར་སྦྱོང་བ་ལ་རྩལ་ཐོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་བ་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་མཐིལ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་སྦྱོང་ནི་མཐར་ཐུག་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་གནས་སྐབས་སུའང་དག་པའི་ཞིང་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་འདུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་བཞེད་པས་གདམས་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གདམས་པ་འདིའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་བར་སྲིད་འཆར་བ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེའི་རིགས་པས་སྣོད་བཅུད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷར་སྦྱང་བ་སོགས་ཀྱང་བར་དོའི་སྣང་བ་དེ་དང་དེར་འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡུན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཉམས་མྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ལ། དང་པོར་རྨི་ལམ་བཟུང་བ་སོགས་ནས་རིམ་པས་མྱོང་བ་ཐོན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ནས་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་སྣོད་བཅུད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷར་སྦྱོང་བ་སོགས་བྱས་ལ།

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཡང་དེ་ལས་སྔར་བཞིན་ལྡང་བའི་ཚུལ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མི་ཟིན་པས་ཀྱང་རྨི་ལམ་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་རྨི་ལམ་
གྱི་ལུས་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་པ་སོགས་བྱ་ཞིང་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་ཞིང་སྦྱོང་ཡང་ཅི་རིགས་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་རྨི་ལམ་འཁྲུངས་ནས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ལ་སྒྱུར་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པར་མ
མཐོང་ངོ་། །འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱ་བའི་ཚུལ་སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་འང་གཙོ་བོར་བྱེད་མོད་ཀྱང་། རྨི་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་ཆེས་ཐབ་བའི་གནད་ཀྱིས་བར་དོ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚོད་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ
དང་༑ སད་རྨི་གཉིས་ཀར་བསྒོམས་པས་གཅིག་གི་བོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་སྟེ་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྨྱུར་ཁྱད་ཆེ་བས་སད་རྨི་གཉིས་ཀར་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤེལ་མར་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྨི་
ལམ་གྱི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་གནས་སྐབས་སུ་སད་དུས་དང་རྨི་དུས་གཉིས་ཀའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་བདེན་ཞེན་བཟློག་ཅིང་འཁྲུལ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས
ཤིང་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཆིང་གྲོལ་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་འཆར་ལ། གཞན་ཡང་མ་དག་པའི་སྣང་ཞེན་ཐྲ་རགས

༄༅། །སྦྱངས་ཏེ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུར་དག་པའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ཐུག་སྒྲུ་མའི་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། ༈ །བཞི་པ་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ལ་བཞི། མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པ༑ ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ། བརྟན་པ་སོགས་དབྱུང་བ། ངོ་སྤྲད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འོད་གསལ་ཟིན་པའི་ཐབས་དང་། འོད་གསལ་འཛིན་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མི་ཟིན་པའི་རྒྱུ་སྣང་ཞིང་ཟིན་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་དག་ཐལ་ཆེར་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལུས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་བསྐུ་མཉེ་བྱ། བཟའ་བཏུང་ཟྙིད་བཅུད་ཅན་བསྟེན་ཞིང་བྱང་སེམས་བསྲུང་། ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་མཚམས་དམ་དུ་བཅད་ཅིང་སྤྱོད་ལམ་དལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཁྲིད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་བྱ་ཞིང་ཐུན་གྱི་སྲུམ་ཆར་གཏུམ་མོ་བསྒོམ། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་ནས། དེ་ལ་ཆོས་སྐུའི་མོས་པ་བསྐྱེད་དེ་འོད་གསལ་ཟིན་པ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ལ་རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བའི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། འདབ་མར་མདུན་དུ་ཨ་དཀར་པོ་གཡས་སུ་ནུ་སེར་པོ་རྒྱབ་ཏུ་ཏ་དམར་པོ་གཡོན་དུ་ར་ལྗང་གུ་རྣམས་གསལ་བར་བསྒོམས་པའམ་ཧཱུཾ་ཁོ་ན་

249

བསྒོམས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་དེ། ཧཱུྃ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རིག་པ་གཏད་པའི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་པ་བསྒོམ། ཡང་ན་ཧཱུྃ་ལ་འཇུག་གནས་དབྱུང་གསུམ་གྱི་རྗོར་བཟླས་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་

པ་ལྟར་རིལ་འཛིན་ནམ་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་བསྡུ། ཧཱུྃ་ཡང་ནཱ་དའི་བར་བསྡུ། ནཱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ངང་དུ་དེའི་ཐད་ཀར་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་རྟོག་མེད་ཀྱི་འོད་

གསལ་ལས་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་རང་ཁ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་བཟུང་། ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷ་སྐུ་སྙིང་གའི་བཟླ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པར་ལངས་ཏེ་ཧཱུྃ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཚུལ་འདི་གཉིད་ཀ་

ཁོ་ནར་བསྒོམས་པས་ཚོག་པར་འདོད་པ་ནི་གནད་མ་མཐོང་བ་སྟེ། སད་དུས་ཀྱི་སྣང་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྙིང་གར་རླུང་འདུ་བ་བྱུང་ནས་གཉིད་དུས་དེར་རླུང་འདུ་བ་སླ་ཞིང་བརྟན་པས་འོད་གསལ་འཆར་

ཡུན་རིང་བ་དང་། སད་དུས་བསྒོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟིན་བདེ་བ་དང་ཟིན་ཡུན་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཆེའོ། །གཞན་ནི་འོད་གསལ་ཟིན་ཡང་དཀའ་ཞིང་བརྒྱ་ལ་ཟིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་ན་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ། དེ་མི་ནུས་ཀྱང་སད་དུས་ཀྱི་སྣང་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི་འོད་གསལ་

ཨར་ཀྱི

ཨར་ཀྱི

ཀྱེ་ཕྱི

༄༅། །འཛིན་པའི་བབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གསང་འདུས་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་ཨ་ཤད་ལ་རླུང་སྦྱོར་བྱེད་པ་འདིར་འཆད་པ་ནི་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་གནད་
ལྷག་པ་མི་སྣང་ཞིང་ཆོས་དྲུག་གི་གཞུང་ཕལ་ཆེར་ལས་མི་འབྱུང་བས་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སད་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་པས་ནི་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་ཙོམ་པའི་
ཚེ་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ཁོ་ན་ལ་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་གཉིད་པས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་འཆར་བ་ངེས་ནས་འོད་གསལ་ཟིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ནི་རིམ་པས་སྦྱངས་ཏེ་འཛིན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་
དུས་ཀྱི་གནད་ནི། སྲོད་ལ་སོགས་པ་གཉིད་འཐུག་པའི་དུས་སུ་མ་གོམས་པས་ཟིན་དཀའ་བས་ཐོ་རངས་དང་ནམ་ལངས་པ་སོགས་གཉིད་ཅུང་ཟད་སྲབ་པའི་དུས་སུ་བཟུང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི། སྔས་མཐོ་བ་ལ་སེང་གེའི་
ཉལ་སྟབས་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་གཉིད་ཡེ་བས་ན་ཅོག་གཉིད་བྱས་པ་ཟིན་བདེའོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། རང་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བའི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པདྨ་ཡི་གེ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ལ་རིམ་པས་དམིགས་
པ་གཏོད་པ་སྟེ་གནད་གསུམ་མམ། ཡང་ན་དེ་ཐོག་ཏུ་རླུང་གི་གནད་རླུང་ཁ་སྦྱོར་ཅི་རིགས་བཟུང་། འདུན་པའི་གནད་གཉིད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྫོགས་ནས་རྨི་ལམ་མ་རྨིས་པའི་བར་དེར་འོད་གསལ་ཅི་ནས་ཀྱང་

ཟིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བྱ་སྐྱེ་གནད་ལྔའོ། །འགའ་ཞིག་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པའི་སྔོན་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་སྐུ་ཧཱུྃ་དང་བཅས་པ་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལན་
དུ་མར་བྱ་བར་ཡང་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་གཉིད་མི་ཐྲོ་བར་སྣང་བ་བཀྲ་བ་ཐ་མལ་གྱི་དུས་ཡི་གེ་ཨ་ལ་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ལ་ངོ་བོ་བསྐྱང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པའི་ཚེ་ཞུ་དང་གཉིད་འཐུམ་པའི་ཚེ་
ཏ་དང་ཆེར་འཐུམ་པའི་ཚེ་ར་དང་འཐུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཧཱུྃ་ལ་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་ངོ་བོ་བསྐྱང་ངོ་། །དེ་ཡང་དང་པོར་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་གཉིད་འཐུམ་པའི་སྐབས་ཙམ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་ངེས་
ཀྱང་༑ སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པས་ངེས་ནུས་པ་ཙམ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིད་དུ་འཐུམ་གྱིས་སོང་བ་དང་དྲན་མེད་དུ་འགྲོའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཡུན་དུ་སྦྱངས་པས་གཉིད་ཀྱི་དྲན་མེད་སངས་ནས་རྨི་ལམ་མ་རྨིས་པའི་བར་
དེ་ར་ནམ་མཁར་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ས་ལེ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ངོས་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འོད་གསལ་ཙམ་ཟད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་ཟིན་ན་འོད་གསལ་ཟིན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་འདུན་པ་
དྲག་པོས་གཉིད་ཐུན་ཆུང་བར་བྱས་ནས་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་རིག་པའི་ངོ་བོ་བསྐྱང་ལ་གཉིད་ནས་སད་རེས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་བལྟ། དེས་ཀྱང་མ་ཟིན་ན་སྤྲོད་དང་ནམ་གྱུང་གཉིད་བཅག་ནས་ནམ་

༄༅། །ཡང་ས་པ་ན་མགོ་གོས་ཀྱིས་མ་གཡོགས་པར་གཉིད་དེ་སྨྲུབ་གྲོགས་ཤིག་ལ་གཉིད་མ་སད་ཙམ་དུ་འོད་གསལ་ཟུང་ཞིག་པའི་བརྡ་ཐབས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། དེའི་ཚེ་རང་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་རིག་པའི་ངོ་བོ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུང་བས་ཟིན་པར་བཤད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞག་གསུམ་ཙམ་གཉིད་བཅག་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱ་བར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་མ་ཟིན་ན་བླ་མ་དག་རེ་ཞིག་སྨན་མོའི་འོད་གསལ་འཛིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆེན་གང་བ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་ཞིག་བསྒོམས་ལ་དེའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་སེང་ངེ་ཡོད་པར་ཉིན་མོ་དང་ཉལ་ཀར་བསྒོམ་ཞིང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་དེ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་གཉིད། ཡང་ན་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་མལ་སའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ་གཉིད་པས་ཟིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འབད་ཀྱང་མ་ཟིན་ན་རེ་ཞིག་ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་ལ་རང་གི་སྙིང་གར་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་བྱ་མོའི་སྒོང་ཙམ་པ། ཤེལ་གོང་ལྟར་གསལ་ཞིང་འཚེར་བ་ལུས་ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཐམས་ཅད་བཀྲ་བར་འཆར་བ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་རིག་པ་གཏད་པ་དང་། སྙིང་གར་འོད་ཁ་དོག་ལྔ་པ་གུ་ཡུའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རིག་པ་གཏད་པ་དང་། མདུན་དུ་ཤེལ་ལམ་ཅོང་ཞིའི་གོང་བུ་མར་མེ་སྦྱར་བ་ལ་མིག་ཟིམ་མེ་བལྟ་ཞིང་

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྐྱང་བས་ཟིན་པར་བཞེད་དེ། སློབ་མ་དང་ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་གྲོགས་ཀྱིས་བཟ་ཐབས་བྱ་བ་གནད་དུ་འགྲོའོ། །འགའ་ཞིག་རྩ་རླུང་དང་ཐིག་ལེའི་དྭངས་མ་སོགས་ལ་འཛིན་པའི་
ཚུལ་མང་དུ་བྱེད་ཀྱང་དམིགས་རྐང་མང་བ་ཙམ་ལས་གནད་ལྷག་པ་མི་སྣང་ངོ། ༈ །གཉིས་པ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ནི། འོད་གསལ་ཡད་ཡུད་རེ་ཟིན་ཡང་མི་བརྟན་ན་དེའི་སྐྱོན་བསལ་ནས་སྦྱོང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་
ཡང་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་གཉིད་ཐུང་ཟད་སློབ་པ་གཉིས་ཚོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིད་མ་ཕེབས་ན་ཟས་དྲོད་བཅུད་ཅན་བསྟེན་ཞིང་བསྐུ་མཉེ་བྱ་བ་སོགས་གཉིད་འོང་བའི་ཐབས་བྱས་ལ། སྙིང་གའི་པད་འདབ་
ཀྱི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོའམ་ནག་པོ་ལ་སེམས་ལྷོད་ཀྱིས་གཏད་ལ་གཉིད། གཉིད་འཐུག་ན་སྙིང་གར་ཡི་གེ་ལྷའམ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཞིན་ཏུ་འཚེར་བ་ཞིག་བསམས་ཏེ། དེའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཙམ་མམ་སྒྲུབ་
ཁང་གི་ནང་ཙམ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་གསལ་ཆམ་མེ་བསམས་ལ་གཉིད། ཐམས་ཅད་དུ་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པ་ཐུང་ཟད་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རབ་ཀྱིས་འོག་ཏུ་འཆད་
པའི་གཉིད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་བཞི་རིམ་གྱིས་ངེས་ནས་ཡུལ་ཕྲ་རགས་འགགས་པའི་སྣང་མེད་ཀྱི་སེམས་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་ངོས་ཟིན་པ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དངོས་

༄༅། །གཞི་ཡིན་ལ། འབྲིང་གིས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་མ་ངེས་པར་གཉིད་འཐུག་པོ་སངས་པ་ན་ཡུལ་ཐ་རགས་ཀྱི་སྣང་བའང་མ་འགགས་པའི་སེམས་གསལ་སྟོང་སིང་ངེ་བ་ཞིག་ངོས་ཟིན་པ་དེ་སྲབ་མོའི་
འོད་གསལ་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་ངེས་པར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རྨི་ལམ་རྨིས་པ་མ་ཡིན་པར་འོད་ཀྱི་རྣམ་པའམ་མར་མེ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྷམ་མེ་བ་ཞིག་ངོས་ཟིན་པ་ནི་ཉམས་ཀྱི་
འོད་གསལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སད་དུས་སུ་སེམས་གནས་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་ཉིན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་རྒྱུན་གཏིང་དུ་ཤར་ནས་གཉིད་ཐུན་རེ་ལ་རྨི་ལམ་མི་འཆར་བ་དང་། རྨི་ལམ་ལན་ཅིག་ཤར་བ་ཟིན་ནས་
སླར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཁ་ཅིག་འོད་གསལ་དུ་འདོད་ཀྱང་གཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཤར་བའམ་གཉིད་དུ་དགེ་སྦྱོར་ཚུགས་པ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་གཞན་ཡིན་ཡང་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཉིད་
ཀྱི་འོད་གསལ་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་བོགས་བཏོན་པས་མཐར་སྲབ་མོའི་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བ་འོང་ངོ་། །དེ་ནས་འོད་གསལ་ཟིན་ལུགས་གང་བྱུང་ཡང་རེ་ཞིག་སྟར་བཤད་པའི་བཟུང་ཐབས་སྦྱོང་བ་གང་སྐྱེ་བདེ་བ་ཞིག
གིས་བཟུང་སྟེ། ཟིན་པ་ན་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་ངོ་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྲབ་ཏུ་སོང་ནས་སད་པར་ཙོམ་པ་ན་སླར་སྙིང་གའི་ས་བོན་ནམ་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པས་བརྟན་པར་ 255

འགྱུར་ལ། འབྲུམས་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་འོད་གསལ་སྒོམ་མ་བདེ་ན་རྩི་ལམ་གྱི་གདམས་པར་བཤད་པའི་འབྲུམས་སེལ་ཅི་རིགས་བྱས་ཏེ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱའོ། ༈ །གསུམ་པ་བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ། གཉིད་
འཐུག་གི་འོད་གསལ་བོགས་དབྱུང་བ། སྣབ་མོའི་འོད་གསལ་བོགས་དབྱུང་བ། ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་བོགས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སད་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འམ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ལ་དེའི་
འོད་གསལ་ལམ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་སྦྱང་ཞིང་། གཞན་ཡང་འོད་གསལ་ཟིན་ཐབས་དང་འཛིན་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ལ། དེ་ནས་གཉིད་མི་ཐྲོ་བའི་ཐམལ་གྱི་དུས་སྙིང་གའི་པད་འདབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་
ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད། དེའི་ཚེ་སྙིང་གར་རླུང་ཅུང་ཟད་འདུས་ཏེ་དུ་བ་དང་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་རིམ་པས་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཕྲ་མོ་རེ་འཆར། དེ་ནས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པའི་ཚེ་ཉུ་ལ་སེམས་གཏད། དེའི་
ཚེ་རླུང་ཆེར་འདུས་ཏེ་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པས་ཡུལ་རགས་པའི་རྟོག་པ་འགགས་ནས་སྟོང་པའི་སྣང་བ་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་འཆར། དེ་ནས་གཉིད་འཐུམ་པའི་
དུས་སུ་ཏ་ལ་སེམས་གཏད། དེའི་ཚེ་རླུང་ཆེས་ཆེར་འདུས་ཏེ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པས་ཡུལ་ཕྲ་བའི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་འགགས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའམ་མཆེད་པ་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ

༄༅། །ལྷ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར། དེ་ནས་གཉིད་ཆེར་འཐུམ་པའི་དུས་སུ་ར་ལ་སེམས་གཏད། དེའི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པས་རྟོག་པ་ཕྲ་བ་ཐལ་ཆེར་འགགས་ནས་སྟོང་པ་ཆེན་པོའམ་
ཉེར་ཐོབ་ཅེས་པ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྐྲག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར། དེ་ནས་གཉིད་དུ་ཐུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཧཱུྃ་ལ་སེམས་གཏད། དེའི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་ཐིམ་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་
ཐིམ་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའམ་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའ་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་ཏེ་གཡའ་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་
འཆར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འདི་དང་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ངོ་བོ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་འོད་གསལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ངང་མ་ཤོར་བར་ཅི་གནས་སུ་བསྐྱང་ངོ་། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་
ནས་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་མ་ནུས་ཀྱང་སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པ་འབྱུང་ལ། མ་གོམས་པའི་ཚེ་གཉིད་སད་པའི་དུས་ལ་སྦྱང་ཞིང་གོམས་ནས་གཉིད་འཐུག་པའི་དུས་ལ་སྦྱང་ངོ་། །དེ་ནས་འོད་གསལ་ལས་
ཉེར་ཐོབ་སོགས་སྟོང་པ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འཆར་ཡང་ལུགས་འབྱུང་མ་བྱུང་བར་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། ལུགས་འབྱུང་བྱུང་ནས་ལུགས་ལྡོག་ངོས་འཛིན་པའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ་སྦྱངས་ན་རིམ་གྱིས་ཟིན་པར་

བཤད་དོ། །དེ་ནས་རླུང་གཡོས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལ་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་བརྟན་པར་བྱ་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་ལྡང་ན་སྲབ་མོའི་འོད་གསལ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལྡང་ན་རྨི་
ལམ་གྱི་ལུས་ལྷ་སྐུར་ལངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་སད་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞིའམ་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་
པ་ཞིག་དང་། དེའི་འོད་གསལ་ལམ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་གོམས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་ནི་སྟོང་པ་བཞི་ཆ་མཐུན་ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མི་འཆར་ཞིང་ཡུན་ཐུང་བས། སྣང་མཆེད་གཉིས་ཙམ་
ངེས་པ་འབྱུང་ཡང་ཉེར་ཐོབ་ངེས་པ་དཀའ་ལ། འོད་གསལ་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིད་འཐུག་འོད་གསལ་བསྒོམ་པར་མ་ནུས་ན་རེ་ཞིག་སྲབ་མོའི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པར་བཞེད་དེ། དེ་ལ་
གནད་གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་ལས་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོས་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཕྱི་ནང་ཀུན་གསལ་བར་དམིགས་ནས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ལ་གཉིད་པས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་
ཐམས་ཅད་མི་ངེས་ཀྱང་ཅི་རིགས་ངེས་ཤིང་གཉིད་འཐུག་པོ་སངས་ནས་རྨི་ལམ་མི་འགྲོ་བའི་བར་དེར་འདུན་སྟོབས་དང་རླུང་སྟོབས་ཅི་རིགས་པས་ཟིན་ནས་ཡུལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་འགགས་པའི་སེམས་གསལ་སྟོང་

༄༅། །སིང་ངེ་བ་གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་། རེས་རྨི་ལམ་དང་བསྲེས་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་རིག་པའི་ངོ་བོ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་བས་འོད་གསལ་དེ་བརྟན་པོར་འཆར་ལ། གལ་ཏེ་དེས་གཉིད་འཐུག་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྣང་སེམས་མི་གསལ་བར་གྱུར་ན་སྒྲོན་དུ་མི་བཟུང་བར་རིག་པའི་ངར་ཙུང་ཟད་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱང་བས། ཅི་ཞིག་ན་འཐུག་པོའི་འོད་གསལ་ཙུང་ཟད་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རླུང་གིས་གཡོ་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་རྨི་ལམ་འཆར་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་སྙིང་གའི་ས་བོན་དང་བཅས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་ལངས་ལ། རིལ་འཛིན་ནམ་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་དེ་དག་རིམ་པས་བསྡུས་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཅི་གནས་མཉམ་པར་བཞག །ཡང་རྨི་ལམ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན་སྔར་བཞིན་ལྷང་ངོ་། །སྲབ་མོའི་འོད་གསལ་འདི་ཉིད་སྒྱི་ར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དངོས་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐིམ་པའི་སྣང་མེད་ཅིག་དགོས་པ་ལས་འདིར་སྣང་མེད་དེ་སངས་ནས་ཡུལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་འགགས་པར་གསལ་བས་སོ༔ །འོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ལས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཅི་རིགས་ངེས་ཉུས་པ་དང་མཐར་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་དངོས་གཞི་འཆར་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་དེང་སང་འོད་གསལ་ཡིན་ཟེར་བ་

ཕལ་ཆེར་ནི་གཉིད་དུ་དགེ་སྦྱོར་ཤར་བ་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་ཤར་བ་ཙམ་དུ་སྣང་ཞིང་། ཟིན་ལུགས་ལེགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྲབ་མོའི་འོད་གསལ་ཙམ་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དངོས་མིན་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉིད་འཐུག་སྲབ་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒོམ་མ་ནུས་ན་རེ་ཞིག་ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གནད་གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་ལས། རྩ་དབུ་མ་ཤེལ་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པའི་ནང་གི་སྙིང་གར་པདྨའི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་བ་ཞིག་བསམ། དེའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་སྒྲུབ་ཁང་གི་ནང་ཐམས་ཅད་ཟླ་འོད་ཤར་བ་ལྟར་དཀར་སང་ངེ་བསམས་ལ་གཉིད། ཡང་སད་རེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ལ་སྦྲུངས་པས་འོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ས་ལེ་བ་ཞིག་འཆར་ཏེ། དེའི་ངང་མ་ཤོར་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་ཞིང་རིག་པའི་ངར་བསྐྱེད་དོ། །མན་ངག་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ལ་འབྱོངས་པ་ན་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཁང་གི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས་བགྲ་ལམ་མེ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་གཉིད་པས་སྦྲུངས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་གསལ་བར་རིག་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་འབྱོངས་པ་དང་རིམ་པས་དགོན་གནས་དང་ཡུལ་ཁམས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆེར་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བསམས་ནས་ཡིད་ལ་བགྲ་བར་བྱས་ཏེ་གཉིད་པས་

༄༅། །དེ་དག་གསལ་བར་རིག་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། རྩ་རླུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྣང་ངེས་བཟུང་ཅན་འབྱུང་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མི་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་
དེ་ལྟར་སྦྱངས་ན་མ་ངེས་པའི་གསལ་སྣང་ཅི་རིགས་པ་ནི་ཐལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་རིག་པའི་ངར་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱང་བས་མྱུར་དུ་སྲབ་མོའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱངས་
སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་འཆར་བར་བཤད་དེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཤར་ནས་སྔ་མ་སྔ་མ་ནན་གྱིས་སྦྱང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་
པ་འོད་གསལ་དངོས་དང་། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པར་འཆད་པ་ན་སྐབས་འདིའི་རྣམ་དབྱེ་མིན་ཏེ། ཆོས་དྲུག་གི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་སྐབས་འདིའི་འོད་
གསལ་དུ་ངོས་བཟུང་བས་སོ། ༈ །བཞི་པ་ངོ་སྤྲོད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་འོད་གསལ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་གསུམ་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་འཆི་
བའི་འོད་གསལ་རྣམས་བསྒོམས་མ་བསྒོམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་ངེས་པར་འཆར་བས་གཞིའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་།

སད་འཐུག་འཆི་བ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རླུང་སེམས་དབུ་མར་འདུས་ཤིང་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བ་སྐྱོང་ཐོག་ཏུ་རང་ངོ་ཤེས་པ་སྦྱས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དཔེས་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྣང་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའང་དག་ནས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་གསུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་རྣམས་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཞིང་། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ནི་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགེ་སྦྱོར་ཤར་བ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་འོད་གསལ་དང་། སྟོང་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ཟིན་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་འཐུག་སྣང་མེད་ཟིན་ན་འཐུག་པོའི་འོད་གསལ་དང་། སྣང་མེད་སངས་ནས་ཡུལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་ནས་སླབ་མོའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་དང་། ཉམས་སྐྱོང་ངེས་ཤེས་དང་བཅས་ན་ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བཞེད་དོ། །གཞན་ལར་ཁ་ཅིག་གཉིད་ཞི་གནས་འབབ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་དང་། གཉིད་སད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྨི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྣང་ཅི་རིགས་པའི་གསལ་སྣང་འཆར་བ་ལ། སྔ་མ་འཐུག་པོའི་འོད་གསལ་བཏགས་པ་བ་དང་ཕྱི་མ་སླབ་མོའི་འོད་གསལ་བཏགས་པ་བར་

༄༅། །འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཡུན་དུ་ཉམས་སྤྱོང་བསྐྱང་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་ནས་གཉིད་འཐུག་པོ་འོད་གསལ་འཛིན་ནུས་པས་ནི། སད་དུས་སུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་བསྒོམས་ཏེ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་རིམ་པ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞི་པ་ལ་ཅི་ཙམ་ནུས་ཀྱི་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་སྦྱང་ཞིང་། དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་གཉིད་དུས་སུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་སྦྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་པས་བསྡུས་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཅི་ནུས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་ལ་དེ་ལས་རྨི་ལམ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་བྱ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་ནི་སད་དུས་སུ་རླུང་སྦྱོར་དང་བཅས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་སྦྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྡུས་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཅི་ནུས་སྐྱོང་བ་དང་། ཡང་དེ་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུར་ལངས་པ་སོགས་ལ་བསླབ་ཅིང་། གཉིད་དུས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཅི་རིགས་ངེས་པའི་ཚེ་སྦྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ལ་གཉིད་ནས་འོད་གསལ་སྲབ་འཐུག་གང་ཟིན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་ལ་རྨི་ལམ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་ལངས་ཏེ་སྟོན་བཅུད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷར་སྦྱང་བ་སོགས་དང་ཞིང་སྦྱོང་སོགས་བྱའོ། ། 263

གདམས་པ་འདིའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སད་དུས་སུ་རྨུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། གཉིད་དུས་སུ་
གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་གཉིས་གཅིག་གི་བོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་འབྱིན་པའི་སྒྱུར་ཁྱད་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྨི་
ལམ་གྱིས་བར་དོའི་ཚོད་འཛིན་ཡིན་པ་ལྟར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཚོད་འཛིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ངེས་ནས་འོད་གསལ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན། འཆི་བའི་ཚེ་དེའི་སྟོང་པ་བཞི་
ངེས་ནས་འོད་གསལ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་འཆི་བ་ལམ་དུ་སློང་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་གནས་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱངས་
ཏེ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཆར་བ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་མེ་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཞོམ་པ་དང་། གནས་སྐབས་མཐའ་དག་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་དུ་སློང་བ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་མཐར་ཐུག་ཏུ
སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་རྫོགས་ཏེ་འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་པས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ཀློང་འབྱམས་སུ་གྱུར་ནས་རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་རྩལ་འབྱོངས་པས་གཞན་དོན་དུ་ 264

༄༅། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་འགྲོ་བའི་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། ༔ །ལྔ་པ་ལམ་གྱི་བསྡུན་མ་བར་དོའི་གདམས་པ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་དང་བར་དོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །བར་དོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་དབྱེ། བར་དོའི་ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་ཚུལ། བར་དོ་འཆར་ཚུལ། སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བར་དོའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་དགོས་པས་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་ཐོག་མར་འཆི་བའི་ཚེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཐིམ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པས་ལུས་ཉམ་ཆུང་ཞིང་ནུས་པ་ཟད། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པས་སེམས་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར། ས་ཁམས་ཐིམ་པས་ལུས་སྐམ་ཞིང་རིད། མིག་དབང་ཐིམ་པས་མིག་མི་གསལ་ཞིང་མི་འགྱུར། གཟུགས་ཐིམ་པས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཉམས། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པས་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཆུང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པས་ཚོར་བ་གསུམ་མི་དྲན། ཆུ་ཁམས་ཐིམ་པས་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་དང་ཁ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་སྐམ། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲ་མི་གསལ། སྒྲ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་མི་ཐོས། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དྲན། སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པས་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་

མིང་མི་དྲན། མེ་ཁམས་ཟིམ་པས་ཟས་མི་འཇུ། སྣའི་དབང་པོ་ཟིམ་པས་སྙིང་རླུང་དལ་གྱིས་འགྲོ། དྲི་ཟིམ་པས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མི་ཚོར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཟིམ་པས་ལུས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཟིམ་པས་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་མི་དྲན། རླུང་ཁམས་ཟིམ་པས་རླུང་བཅུ་རང་གི་གནས་ནས་འཕོ། ལྕེ་དབང་ཟིམ་པས་ལྕེ་ཐུང་ཞིང་སྦོམ་པར་འགྱུར། རོ་ཟིམ་པས་རོ་དྲུག་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་བའོ། །དེ་ནས་ཕྲ་བ་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཟིམ་ཚུལ་ནི། ས་ཆུ་ལ་ཟིམ་པས་ཕྱི་རྟགས་ལུས་འགུལ་བསྐྱོད་མི་ནུས་ཤིང་ཟུངས་མི་ཐུབ། ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་སྙམ་བྱེད་ཅིང་ང་འཛིན་ཟེར་བ་འབྱུང་། ནང་རྟགས་ཤེས་པ་དུ་བ་ལྟ་བུ་བན་བུན་ཡང་ཡོང་དུ་འཚར། ཆུ་མེ་ལ་ཟིམ་པས་ཕྱི་རྟགས་ཁ་ཆུ་དང་སྣ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་སྐམ། ནང་རྟགས་ཤེས་པ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་འབྱུང་། ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་ཀུན་རྟོག་སོ་གསུམ་འགག །མེ་རླུང་ལ་ཟིམ་པས་ཕྱི་རྟགས་ལུས་དྲོད་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་དྲོད་མཐའ་ནས་བསྡུད། ནང་རྟགས་ཤེས་པ་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟར་གསལ་ཁྱིམ་པ་འབྱུང་། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་ཀུན་རྟོག་བཞི་བཅུ་འགག །རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཟིམ་པས་ཕྱི་རྟགས་དབུགས་ཕྱིར་རིང་དུ་རྒྱུ་ཞིང་ནང་དུ་སྔུད་མི་ཤེས། ཙུང་ཟད་རེ་སྔུད་ཀྱང་ཐུང་ལ་རྩུབ་པར་སྣང་། ནང་རྟགས་ཤེས་པ་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་གསལ་ལམ་པ་འབྱུང་། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་

༄༅། །ཀུན་རྟོག་བདུན་འགག་གོ །འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་མང་པོ་ནས་ནང་རྟགས་འདི་དག་དང་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་ཐིམ་ཚུལ་རྣམས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་
ལ༔ འཆི་རྟགས་འདི་དག་སྔ་བར་རིམ་པས་འབྱུང་བ་དང་སྒྱུར་བར་དུས་གཅིག་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ཡང་ཅི་རིགས་སྣང་ངོ་། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐིམ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པས་
སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་འབྱུང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དམར་ལམ་པ་འབྱུང་། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་
ཐིམ་པས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ནག་ལམ་པ་འབྱུང་ཞིང་དྲན་པ་ཉམས་ནས་ནག་ཐུམ་གྱིས་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ། དེ་ནས་དྲན་མེད་དེ་སངས་པ་ན་ཟླ་འོད་དང་ཉི་འོད་དང་
མུན་པའི་སྨག་སྟེ་ནམ་མཁའ་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་ཏེ། དེ་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྣང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་
ནས་རླུང་རྣམས་སྙིང་གར་ཐིམ་པ་དང་། སྤྱི་བོའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་མར་འོང་ལྟེ་བའི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཡར་འོང་སྟེ་སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་འདུས་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཁམས་དྲུག་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་ལ་

ཡང་འོད་གསལ་ཆུང་ཟད་རེ་འཆར་ཡང་ངོས་ཟིན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་དང་། སྣང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་འོད་གསལ་ལས་རླུང་ཆུང་ཟད་གཡོ་བར་
རྩོམ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བར་རྩོམ་པ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་འགག་པ་དང་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཆེད་པ་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྣང་བ་འཆར། དེ་ལས་ཀུན་རྟོག་
བརྒྱད་ཅུ་སྐྱེས་ཏེ་བར་དོའི་འཁྲུལ་སྣང་མཐའ་དག་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། མདོ་
སྡེ་འགའ་ཞིག་ལས་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེ་དག་གི་དོན་ནི་སླུབ་བརྒྱུད་འདིའི་བཞེད་པ་ལ་བར་དོར་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་སྣང་ཡུད་དེ་བ་འཆར་ཞིང་། དེ་
ནས་དེ་ཇེ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བས་བར་དོའི་ཚེ་ཚད་དེའི་ཕྱེད་དམ་བར་དོའི་སྟོད་ལ་སྔོན་གྱི་སྣང་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དེ་ཕྱིན་ནས་ཕྱི་མའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་བཞེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་
འགལ་བར་སེམས་སོ། །ཁ་ཅིག་བར་དོར་སྔོན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་མི་འཐད་པར་སླུ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་ཏུ་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུའང་

༄༅། །བར་དོར་སྔར་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་དུ་སྔ་མའི་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་འགགས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་བག་ཆགས་དེ་བཏང་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐྱེ་བ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་གར་
གྱི་པཎ་གྲུབ་ཁུངས་ཐུབ་མང་པོའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་པས་སོ། །བར་དོའི་ལུས་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པ། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་པ། དྲི་ཟོས་ནས་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པ། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བར་དོ་དང་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་བ། སྐྱེ་གནས་དང་དྲི་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཏུ་
བཤད་ལ། བར་དོ་དེས་དང་པོར་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་བར་ཤེས་ཤིང་ཤི་བའི་རོ་ཡང་མཐོང་ལ་ཡང་ལུས་ཡོད་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱི་མའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ན་ངན་
འགྲོའི་བར་སྲིད་ལ་ཕྱུར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོའི་མུན་ནག་གི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་ཟླ་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ཐོགས་མེད་གསུངས་ལ། དགའ་
བོ་མངལ་མཇུག་གི་མདོར། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་སྡོང་དུམ་མེས་ཚིག་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ནི་དུ་བའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་ནི་ཆུའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་ཁམས་པའི་ལྷ་མིའི་གསེར་གྱི་

ཁ་དོག་ལྗང་བུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་སྣང་བ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷའི་བར་སྲིད་མགོ་སྟེང་དུ་བསྟན་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་རྣམས་མགོ་འཕྲེད་དུ་དང་། དམྱལ་བ་སྤྱི་ཝུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ངན་འགྲོ་གསུམ་ག་སྤྱི་ཝུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྲིད་མི་འོང་བར་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ན་འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྲིད་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་བྱང་གི་འོད་ཁ་དོག་ལྔ་འཆར་བར་བཞེད་པ་ནི་སྔ་མ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་སྣང་ལ། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ས་རླུང་ལས་རི་བོ་ཉིལ་བའི་སྒྲ། ཆུ་རླུང་ལས་རྒྱ་མཚོ་འཚོལ་བའི་སྒྲ། མེ་རླུང་ལས་ནགས་ཚལ་ཚིག་པའི་སྒྲ། རླུང་གི་རླུང་ལས་དུས་ཀྱི་རླུང་སྒྲ་སྟེ་འཇིགས་པའི་སྒྲ་བཞི་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་ཤེས་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་གཙོང་གཡང་ས་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ནག་པོ་སྟེ་ཉམ་ང་བའི་གཡང་ས་གསུམ་དང་། འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྲིན་པོ་དང་གཤིན་རྗེ་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་གཤེད་མའི་འཚེ་བ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་བར་དོའི་རྟགས་དྲུག་ཅེས་པ་ལུས་ལ་གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ཡུད་ཙམ་ལ་མང་དུ་འཁོར་བ་དང་། རང་གིས་ཅི་བྱས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དང་།

༄༅། །གཞན་གྱིས་ཅི་བྱེད་ཅི་བསམ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་དང་གཟའ་སྐར་གྱི་སྣང་བ་མེད་ཅིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ་འདྲེས་དགེ་སྡིག་རྩེ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་མཐོང་ཡང་མ་བསྔོས་ན་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་
ནུས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། བར་དོའི་སྣང་བ་ལ་ལས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་སྣང་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བས་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་ཅན་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་
བུའོ། །འོན་ཀྱང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །བར་དོ་དེའི་ཚེ་ཚད་ནི། རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་ནུས་ན་ཐུང་ཟད་
བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་འཆི་ཆུང་རེ་ལས་སླར་བར་དོར་སྐྱེས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་སྲིད་འཛིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་མ་རྙེད་ན་སྔར་བཞིན་ལས་ཞག་ཞེ་དགུ་ཚུན་ལ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས། རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ན་གནས་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་ན་དྲི་དང་རོ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ། མངལ་དང་སྒོང་ལས་སྐྱེས་ན་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་
ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཕོར་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཕ་ལ་ཞེ་སྡང་བ་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པས་བར་དོའི་འཆི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་ཐུང་ཟད་བརྒྱལ་བ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་འཛིན་པར་

བ་ཤད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འགའ་ཞིག་ལས། ལྷར་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་གནས་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྣང་ཞིང་ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་དག་མཐོང་ནས་སྲེད་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ནགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་བར་ལྷ་མ་ཡིན་ཕོ་མོ་མཐོང་ནས་སྲེད་པ་དང་། མི་ལ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོར་སྐྱེ་ན་རྟ་ཕོ་མོས་བརྒྱན་པའི་མཚོའམ་རྟ་ཕོ་མོ་མང་དུ་མཐོང་། ལྷོ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་ན་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུའམ་ཁང་པ་མེད་པར་མི་ཕོ་མོ་མང་དུ་མཐོང་། ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་ན་བ་ལང་ཕོ་མོས་བརྒྱན་པའི་མཚོའམ་བ་ལང་ཕོ་མོ་མང་དུ་མཐོང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་སྐྱེ་ན་བྱ་ངང་པ་ཕོ་མོས་བརྒྱན་པའི་མཚོའམ་ངང་པ་ཕོ་མོ་མང་དུ་མཐོང་སྟེ། བཞི་ཀ་ལ་དེ་དག་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་དང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ན་འཇིགས་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཅི་རིགས་ཤར་ཏེ་སྐྱབས་འཚོལ་བ་ལས། དུད་འགྲོ་ལ་ས་ཕུག་དང་བྲག་ཁུང་དང་རྩ་དང་ལོ་མའི་ཁང་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་སྒྲ་དང་ཕུར་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ས་ཕྱོགས་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་ནས་འབྲོས་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ལས། རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་གནས་ལ་སྲེད་ནས་ཅི་རིགས་པའི་ཆགས་སྡང་གིས་ཅུང་ཟད་བརྒྱལ་བ་ལས་གྲོང་སྟེ་སྐྱེ། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་རྣམས་ལྷན་ལྷིན་སོགས་ཀྱི་དྲི་དང་རོ་ལ་སྲེད་པའི་ཆགས་སྡང་གིས་ཅུང་ཟད་བརྒྱལ་བ་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་རྣམས་ཕ་མ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་གིས་

༄༅། །ཙུང་ཟད་བཀྲལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བར་དོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་པས་ཀེག་ཙམ་རེ་འཆར་ལ། དེའི་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ་དང་སྐྱེ་སྲིད་འཛིན་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་ལས་མཆེད་པ་དང་དེ་ལས་སྣང་བ་དང་དེ་ལས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་འཆར་རོ༔ །ཁྱད་པར་དུ་མི་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རླུང་ཁམས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་མེ་ཁམས་དང་དེ་ལས་ས་ཆུ་ཁམས་དང་དེ་ལས་ས་ཁམས་སྐྱེས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་ཏེ་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ༔ །གཉིས་པ་བར་དོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་དབྱེ་ནི། གང་ཟག་རབ་ཚེ་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐོབ་པ། ཁྱད་པར་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོད་གསལ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཆེར་བརྟན་ཞིང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ནུས་པ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆེར་བརྟན་ཞིང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་གྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་བར་དོ་འཆར་བའི་

དོད་ལ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ནས་ཧེན་དེ་ལས་འཚང་རྒྱའོ། །གང་ཟག་འབྲིང་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོབ་པ། ཁྱད་པར་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་རྨི་ལམ་ལ་བསྲེ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་བར་དོའི་ཚོད་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །གང་ཟག་ཐ་མ་ནི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ། ཁྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ། འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་དེ་ལས་བར་དོ་འཆར་ཚུལ་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟ་ནས་དེའི་གདམས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚེ་འདིར་སྒོམ་མེད་ཆུང་འབྲིང་གི་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་ནས་དག་བྱའི་དྲི་མ་ཐྲ་མོ་འང་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མིན་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ལྟ་བ་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟིན་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་ནུས་པ་དང་། དེ་ལས་བར་དོ་ཤར་བའི་ཚེ་དེའི་འཁྲུལ་སྣང་མཐའ་དག་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནུས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས

ཆོས་དྲུག ཞེ་བརྒྱད། ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །ཧྲེན་རྣམ་པར་དག་པར་སྐྱེ་བ་བཟུང་སྟེ་ལམ་གྱི་འཕྲོ་འབྱུང་ནས་རིམ་པས་འཚང་རྒྱ་བར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མིན་པའི་དགེ་སྦྱོར་རེས་འཇོག་པ་དག་གིས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་༑ འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བར་དོའི་འཁྲུལ་སྣང་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནུས་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་གོ་བ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་ཞོག་འོད་གསལ་ཟིན་པ་ཙམ་དང་འཁྲུལ་པ་ལམ་དུ་སློང་བ་ཙམ་ཡང་ཆེས་དཀའ་སྟེ། དཔེར་ན་དེས་ད་ལྟ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་ཟིན་དཀའ་ཞིང་བརྒྱ་ལ་ཟིན་ཡང་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་རྨི་ལམ་དུ་སྤྲུལ་བསྒྱུར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་ཐལ་ཆེར་གྱིས་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་ལམ་འཕྲོ་སྐྱེད་པར་བཞེད་དོ། ༈ །གསུམ་པ་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྔོན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ། གང་ཟག་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན། གང་ཟག་འབྲིང་གི་ཉམས་ལེན། གང་ཟག་ཐ་མའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བར་དོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་བཟུང་ནས་མ་ཤིའི་བར་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སད་དུས་སུ་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་ཞིང་ཁྱད་པར་གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་དང་། གཉིད་དུ་སོང་ནས་མ་སད་ཀྱི་བར་ལ་རྨི་ལམ་བར་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་འོད་གསལ་དང་

རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་དང་། ཤི་ནས་སྐྱེ་སྲིད་མ་བཟུང་གི་བར་ལ་སྲིད་པ་བར་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་བར་དོའི་གདམས་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པར་བྱ་དགོས་ལ། སད་དུས་གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་
གཉིད་དུས་རྨི་ལམ་དང་འོད་གསལ་སྦྱོང་བ་ལ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། སྲིད་པ་བར་དོར་དེའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་སྔོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སད་
རྨི་གཉིས་སུ་སྣོད་བཅུད་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་དོའི་སྣང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུའང་བར་དོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་འཆི་བ་དང་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་
རྣམས་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྦྱངས་ནས་ཡིད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དོན་གཉེར་བ་ལ་ཆས་པའི་
ཚེ་དོན་དེ་དག་ཡིད་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བླ་མ་དག་བར་དོའི་གདམས་པ་ཁྲི་བདུན་གྱིས་དེད་ཀྱང་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་སྔོན་དུ་ལོ་བྱེད་ཡོད་ན་
བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་བྱས་ཏེ་ཞེན་པ་བཏང་། ཉེ་དུ་དང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བྱ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་

ཆོས་དྲུག་ ཞེ་དགུ། ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །བཤགས་བསྡམ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་དབང་ཞུ་བ་དང་རང་ཉིད་དབང་བླང་བ་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་གསོ། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་མཆོད་ཅིང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ཁྲེར་ཐུས་པ་སོགས་ཀྱི་
གསོལ་བ་གདབ། བཀའ་སྲོད་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གྲོགས་བཙལ། འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། བར་དོ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་པ་དྲག་
ཏུ་བཏང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གང་ཟག་རབ་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་དང་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྤྲུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་
ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་མ་ཡེངས་པ་བྱ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐིམ་པའི་རྟགས་རྣམས་བྱུང་བའི་ཚེ་འདི་དང་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོ་བོ་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱང་ལ་འཆི་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་དེ་
མཉམ་པར་བཞག །དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་གྱི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལྡང་སྟེ། སྔར་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་
བསྡུས་ལ་འོད་གསལ་བསྒོམས་ཏེ་སླངས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་

༄༅། བཀའ་བརྒྱད་སྐོར། ༥།

དག་གིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀློང་འབྱམས་སུ་གྱུར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལུས་རྒྱ་བག་ཆགས་སྣང་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་སེམས་རྒྱ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པས་སེམས་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་ཤིང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་སྣང་བར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་
འབྲིང་པོས་འཆི་བའི་རྟགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ནས་འོད་གསལ་སྐྱོང་བའི་བར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ལ། འོན་ཀྱང་འདིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་
ལས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལྡང་བར་མི་ནུས་པས། འཆི་བ་འོད་གསལ་རང་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་སྔར་གྱི་སྦྱངས་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུར་
ལངས་ཏེ་བར་དོའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷར་སྦྱང་བ་དང་། དེ་དག་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་
བ་ལ་སྦྱང་ཞིང་། འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་ཞག་ཞེ་དགུའི་སྲིད་པ་བཀག་སྟེ་ས་ལམ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱས་ལ། མཐར་འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་ངམ་གཞན་ཡང་སྔགས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་

278

༄༅། །འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་སྟེ་འཕོ་བའི་མན་ངག་གིས་འཕོ་བའམ། བར་དོ་འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྤྲུལ་པ་ལྷ་བུར་དག་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རྗེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། བར་དོ་བཟུང་ཞིང་འཁྲུལ་སྣང་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ། ལྷ་བསྒོམ་ཞིང་མངལ་སྒོ་དགག་པ། མངལ་གདམ་ཞིང་སྐྱེ་བ་བླང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཐ་མས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བ་དང་བར་དོ་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྲེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མི་ནུས་པས་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་མན་ངག་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་འཆི་རྟགས་རྣམས་ཤར་བའི་ཚེ་དེ་དག་འདི་དང་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཟིན་པར་བྱས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་ལས་བར་དོ་འཆར་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཟིན་པར་བྱས་ལ་མན་ངག་བསྒོམ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་མང་དུ་བཏང་ཞིང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ལ་འཆི་བར་བྱ་སྟེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་སྦྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཟིན་ན་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་ལས་བར་དོ་ཤར་བའི་ཚེ་ལུས་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ཡུད་ཙམ་ལ་མང་དུ་འགྲོར་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དོའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་བར་དོ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་འཛིགས་པའི་སྒྲ་བཞི་དང་། ཉམ་ང་བའི་གཡང་ས་གསུམ་དང་། འཁྲུལ་གཟུགས་ཀྱི་འཛིགས་སྐྲག་རྣམས་ཤར་བའི་ཚེ། བར་དོའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་ཞིང་བར་དོ་ལ་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་མེད་པས་མེས་ཚིག་པ་དང་ཆུས་ཁྱེར་བ་སོགས་པ་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་དང་ཤ་ཟ་དང་སྲིན་པོ་དང་གཤིན་རྗེ་ལ་སོགས་པས་བསད་ཅིང་བཟས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་ལྟར་ཡང་བ་དེ་དག་ལ་ཐོག་བརྗེས་བྱས་པས་འཁྲུལ་སྣང་གི་འཛིགས་སྐྲག་སེལ་ལ། གཞན་ཡང་འཁྲུལ་སྣང་ཅི་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་དང་སྐྱེ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་ལམ་དུ་བསླང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་ལུས་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། ཡང་འཁྲུལ་སྣང་འཆར་བའི་ཚེ་ཡི་དམ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྡང་བའི་ཚུལ་ལ་སྦྱང་། སྐྱེ་གནས་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པའི་ཚེ། དེ་དག་ཡི་དམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམས་ཏེ་དབང་ཞུ་བ་དང་ཉམས་བདེ་སྟོང་དུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཆགས་སྡང་གི་ཡུལ་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་སྒོ་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་ལ་

༄༅། །དེ་ལྟར་སྦྲུང་ནུས་ན་དེ་ནས་ཚེགས་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་དེ་ལྟར་སྦྲུངས་ན་བར་དོ་རྟེན་བཟང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ལམ་མཐའ་དག་རྫོགས་ནས་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ལ་
ལས་དབང་འབའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཁེགས་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཞིང་ཁམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་དེར་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་
ལ༔ འཕོ་བའི་མན་ངག་གིས་འཕོས་པས་སྒྲོགས་དང་འབྲེལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཟེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐུགས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་རིག་འཛིན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་
ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་། ཕྱིར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་བཟང་ངན་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཚེ་ངན་པའི་སྣང་བ་འཆར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱེ་སྒོ་དགག་པའི་ཐབས་བྱ་ 281
ཞིང་༔ སྐྱེ་གནས་བཟང་པོ་མཐོང་ན་དཔལ་འབྱོར་སྐྱོན་མེད་ཐོབ་ནས་ལས་ཀྱི་འགྲོ་འཕྲུད་དེ་སྨུར་དུ་འཚང་བྱ་བ་སོགས་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དེའི་
འཆི་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཆར་བའི་བར་སྲིད་ཚུན་ནམ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བར་དོའི་གདམས་པ་དངོས་གཞི་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་ཁྲིད་པ་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་ཁྲིད་པ་དང་།

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་ཁྱེར་བ་སྟེ་ལམ་ཁྱེར་གསུམ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བརྒྱུད་གོང་མ་དག་གིས་འཆི་སྲིད་བར་སྲིད་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་ལ་སྲིད་པ་བར་དོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། དེར་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ༔ །དྲུག་པ་ལམ་གྱི་ཀློ་ཆོད་འཕོ་བའི་གདམས་པ་ལ་གསུམ། འཕོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག །འཕོ་བའི་གདམས་པ་དངོས་གཞི། དེ་ལྟར་འཕོ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་གཉིས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བར་དོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་གཉིས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་བར་དོ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ལ་རབ་འོད་གསལ་དུ་འཕོ་བ་དང་འབྲིང་སྒྱུ་ལུས་སུ་འཕོ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་ཟིན་ངེས་པ་དག་གིས་སྐབས་འདིའི་འཕོ་བ་ནན་གྱིས་སྦྱང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །གང་ཟག་ཐ་མ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཕོ་བ་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གོམས་ཤིང་རྩ་རླུང་ལས་སུ་རུང་བ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ན་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཡང་རྩ་རླུང་བྱུང་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་གོ་སྒྲིང་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཐ་མར་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དང་གདམས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་དམིགས་རིམ་རྣམས་ངེས་པར་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ༔ །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱངས་ཏེ་འཕོ་བ། བཙན་ཐབས་སུ་འཕོ་བ། ལུས་བཅོས་ཏེ་

༄༅། །འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕོ་བ་སྦྱང་བ་དང་། ལས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འཕོ་བ་ལ་རབ་འོད་གསལ་དང་འབྲིང་སྒྱུ་ལུས་དང་ཐ་མ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཕོ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚེ་
འདིར་སྦྱང་བ་དང་འཆི་བ་བར་དོར་ལས་སྦྱོར་ཚུལ་རྣམས་ཕྱིར་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་ཕྱི་མ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་འཕོ་བའི་ལས་སྦྱོར་ནུས་པ་ལ། རབ་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཅིག་གི་རླུང་ཁུག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་འབྲིང་དོན་གཉིས་
ཐ་མ་སོ་དྲུག་རླུང་གི་རླུང་ཁུག་གཅིག་ཏུ་ཚུད་དགོས་པར་བཤད་ལ། འགའ་ཞིག་ལག་མཐིལ་བྱུས་མོ་གཉིས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ནས་སེ་གོལ་བྱས་པ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཟིན་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་འཕོ་བ་ཁོ་ན་
སྦྱོང་བ་ཡིན་ན་དང་པོར་རླུང་བུམ་པ་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་འབྱོངས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཕོ་བ་སྦྱོང་བ་དངོས་ནི་ཁྲིད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་བྱས་ལ་བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྒོམས་ཏེ་འཕོ་བ་འབྱོང་བར་
གསོལ་བ་གདབ། ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་བྱས་ལ་རང་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་དཔའ་བོ་གཅིག་པར་བསྒོམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩ་གསུམ་གཏུམ་མོའི་སྐབས་ལྟར་ལས། དབུ་མའི་ཡར་སྣ་སྤྱི་གཙུག་གི་ཚངས་བུག་ཏུ་ཐུང་
ཐལ་གྱིས་ཟུག་ཅིང་བུག་ཏ་རེ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོས་པས་སྐྱེ་བ་སོ་སོ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་ལ། ཚངས་བུག་ལས་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་མཁའ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྨིན་མཚམས་ལས་

གཟུགས་ཁམས་དང་། མིག་ལས་མི་དང་། རྣ་བ་ལས་མིའམ་ཅི་དང་། སྣ་ལས་གནོད་སྦྱིན་དང་། ཁ་ལས་ཡི་དྭགས་དང་། ལྕེ་བ་ལས་འདོད་ལྷ་དང་། ཆུ་ལམ་ལས་དུད་འགྲོ་དང་། བཤང་ལམ་ལས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་
པས་འཁོར་བའི་སྒོ་བརྒྱད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགག་དགོས་ཤིང་། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་མིན་པར་འཕོ་བ་ཐལ་གྱིས་དོགས་པས་རེ་ཞིག་ཚངས་བུག་ཀྱང་འགོགས་པར་བཞེད་ལ་དེའི་ཚུལ་ནི། ཚངས་བུག་ཏུ་ཧཱུྃ་དམར་པོ། སྨིན་
མཚམས་དང་མིག་གཉིས་སུ་ཏྲྃ་ནག་པོ་རེ། རྣ་བ་གཉིས་དང་སྣ་བུག་གཉིས་སུ་ཡྃ་ལྗང་གུ་རེ། ཁར་སྃ་དཀར་པོ་ལྕེ་བར་ཀླྃ་དམར་པོ། ཆུ་ལམ་དུ་སྃ་སེར་པོ། བཤང་ལམ་དུ་ཀྵྃ་དམར་པོ་རྣམས་བསམས་ལ་དགག །གཞན་
ཡང་མགྲིན་པར་ཀྵྃ་ཐོད་ཀར་ཀྵྃ་སྙིང་གར་ཀྵྃ་རྣམས་སྒོམ་པར་བཤད་ཅིང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་སྣང་ལ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོར་བསྒོམས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡི་གེ་དེ་དག་གསལ་མི་བདེ་ན་སྒོ་
རྣམས་ཧྃ་ཟུང་རེས་དགག་པ་དང་འོད་ཀྱི་གོང་བུས་དགག་པའང་འབྱུང་ལ་སྒོ་རྣམས་མ་བཀག་པའང་འབྱུང་སྟེ་གྲུབ་ན་བཀག་པ་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བླ་མ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་སྤྲུ་མ་ལྟ་བུ་
གསལ་བར་བསྒོམ། རང་གི་རྩ་གསུམ་འདུས་མདོར་ཨ་ཤད་དམར་པོ་ཞིག་དང་སྙིང་གར་ཧྃ་སྔོན་པོ་འོད་ཟེར་ལྡ་འཕྲོ་བ་ཞིག་བསམས་ལ། དང་པོར་རླུང་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་སྟེ་དེ་ནས་དབུགས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཧིཀ་དྲག་པོ་

༄༅། །རྐྱུ་ཞབས་སྟོད་དུ་སྤྲུངས་སྤྲུངས་པ་ཉེར་གཅིག་བརྗོད། དེ་ཡང་བདུན་གྱི་ཨ་ཤད་ཡར་དྲངས་ཏེ་ཧཱུྃ་ལ་བསྡིམ། དེ་ནས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཧཱུྃ་ཡར་དྲངས་ཏེ་ཚངས་བུག་གི་ཡི་གེ་བསལ་ནས་ཐོད་པའི་སྟེང་དུ་ཐོན། དེ་
ནས་གཅིག་གིས་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་ཧཱུྃ་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཕོས་པར་བསམས་ལ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་བཞག །ཡང་རླུང་བརྟུབས་ནས་དབུགས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཀ་ཧི་ཀ་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་ཅིང་རྐྱུ་ཞབས་མཉན་ལ།
ནམ་མཁའི་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཧཱུྃ་ཐོན་ཏེ་ཚངས་བུག་ནས་རིམ་གྱིས་མར་བྱུང་བ་སྙིང་གར་གནས་ཤིང་། དེ་ལས་ཨ་ཤད་ཚད་ནས་རིམ་པས་སུམ་མདོར་སོང་སྟེ་གནས་པར་བསམ་མོ། །ཡང་སུམ་མདོར་རླུང་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་བསམ་སྟེ་གོང་ལྟར་ཧི་ཀ་ཉེར་གཅིག་གིས་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་བ་དང་། ཀ་ཧི་ཀ་ཉེར་གཅིག་གིས་ཚུར་དྲངས་ཏེ་སུམ་མདོར་གནས་པར་བསམ་མོ། །ཡང་ན་སུམ་མདོར་ཨ་དང་སྙིང་
གར་ཧཱུྃ་ལ་ཡུམ་བཞིའི་ས་བོན་གྱིས་བསྐོར་བ་དང་མགྲིན་པར་ཨོཾ་བསམས་ལ། ཧི་ཀ་བདུན་གྱིས་ལྟེ་བའི་ཨ་རིམ་པས་དྲངས་ཏེ་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་བསྡིམ། དེ་ནས་བདུན་གྱིས་ཧཱུྃ་ཡར་དྲངས་ཏེ་མགྲིན་པའི་ཨོཾ་དང་བསྲེས། དེ་
ནས་བདུན་གྱིས་ཧཱུྃ་ཚངས་བུག་ནས་བཏོན་ཏེ་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཕོ། ཡང་ཀ་ཧི་ཀ་བདུན་གྱིས་ཧཱུྃ་མགྲིན་པར་ཕབ་ནས་དེར་ཨོཾ་སྦྱོར་ལ་བཞག །ཡང་བདུན་གྱིས་ཧཱུྃ་སྙིང་གར་ཕབ་ལ་བཞག །ཡང་བདུན་གྱིས་

ཧཱུྃ་ལས་ཨ་ཤད་སྦྲོས་པ་ལྟེ་བར་ཕབ་ལ་བཞག་གོ །གཞན་ཡང་སུམ་མདོར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་བསྒོམ་པ་དང་ཧཱུྃ་དཀར་དམར་བསྒོམ་པ་དང་། སྙིང་གར་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཏེ་འཕོ་བ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པས་ཐམས་ཅད་
ཟུང་ཡང་སྔ་མ་གཉིས་ལེགས་པར་སྣང་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཨ་ཧི་ཀ་གམ་ཀ་ཧི་ཀ་གིས་འཕོ་བ་དང་དེ་དག་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བཤད་པ་སྣང་ཡང་། ཧི་ཀ་གིས་འཕོ་བ་དང་ཀ་ཧི་ཀ་གིས་གནོན་པ་དེ་གཉིས་ག་དབུགས་ཐོག་
གཅིག་ལ་ངག་ཏུ་དྲག་པར་བརྗོད་པ་དང་ཡར་འཕོ་བའི་ཚེ་རླུང་ཕྱིར་འཛིན་ལས་རྒྱུ་ཞབས་སྟོད་དུ་སྤྱུང་བ་དང་ཚུར་འདྲེན་པའི་ཚེ་རླུང་ནང་འཛིན་ལས་རྒྱུ་ཞབས་གནོན་པ་རྣམས་གནད་ཆེ་བར་སྣང་ཞིང་། ཐུན་འཛོག་པའི་
ཚེ་ཕོ་རླུང་དྲག་པོ་ལན་གསུམ་མམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་མནན་ཏེ་རིག་པ་སུམ་མདོའི་ཨ་ཤད་དམ་ཡི་དམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྦྱངས་པས་འཕོ་བ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཡང་
ཞིང་རྫོང་སྐྱེ། ཐོ་མདོག་བདེ་ཞིང་ཟས་འདུ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྫོང་སྐྱེ་ཞིང་གཡའ་བ་དང་ཚ་བ་དང་འབུར་བ་དང་ཆུ་སེར་རྫོལ་བ་སོགས་འབྱུང་བར་བཤད་པས་རྟགས་ཐོན་ནས་ཀླ་བ་རེ་ལ་ལན་གསུམ་རེའམ་ལན་རེ་སྦྱངས་
པས་ཆོག་པར་བཞེད་ལ། རྒྱུན་དུ་འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་ངམ་གཞན་ཡང་སྤྱགས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ཁམས་གང་དུ་འཕོ་བར་འདོད་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེར་འཕོ་བའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བྱ་བར་གནད་དུ་

༄༅། །ཚེ་བར་བཞེད་དོ། ༔ །གཉིས་པ་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། འཆི་བའི་རྟགས་ཚང་ཞིང་འཆི་བ་བསླུ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཟློག་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་འཕོ་བར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ནི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
བསད་པའི་ཉེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་དུས་མིན་དུ་འཕོ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་འཆི་ལྟས་བརྟག་པའི་ཚུལ་ལ། རིང་བའི་འཆི་ལྟས་ནི་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མི་བྱེད་པར་
གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་ན་འཆི་ལྟས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མའི་དུས་སྦྱོར་གཡས་པའི་ཚེ་སྐྱེས་ན་འཆི་ལྟས་ཀྱང་གཡས་ནས་འབྱུང་སྟེ། སྔ་ཐུག་གཡས་ཁོ་ན་ནས་ཞག་གཅིག་རྒྱུ་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ན་འཆི། དེ་
བཞིན་དུ་ཞག་ལྔ་དང་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔ་དང་ཉི་ཤུ་དང་ཉེར་ལྔ་རྒྱུ་ན་རིམ་པས་ལོ་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ཟླ་བ་དྲུག་དང་གསུམ་ན་འཆི་ཞིང་། ཞག་ཉེར་དྲུག་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཟླ་བ་གཉིས་
དང་གཅིག་དང་ཕྱེད་དང་ཞག་བཅུ་དང་ལྔ་དང་གསུམ་ན་འཆི་ལ། དེ་ནས་གཡོན་ནས་ཞག་གཉིས་དང་དབུ་མར་ཞག་གཅིག་རྒྱུ་ཞིང་འཆིའོ། །མའི་དུས་སྦྱོར་གཡོན་པའི་ཚེ་སྐྱེས་ན་འཆི་ལྟས་ཀྱང་གཡོན་ནས་འབྱུང་སྟེ། སྔ་
ཐུག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་ཞག་གཅིག་རྒྱུ་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ན་འཆི་ཞིང་། ཞག་གསུམ་རྒྱུ་ན་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་ན་འཆི། དེ་བཞིན་དུ་ཞག་དྲུག་དང་དགུ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་བཅོ་ལྔ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེར་གཅིག་དང་

ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་ན། རིམ་པས་ཟླ་བ་ཉེར་བདུན་དང་ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་གཅིག་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་དགུ་དང་དྲུག་དང་གསུམ་ན་འཆི་ལ། དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་གཡོན་
ནས་ཞག་པོ་གསུམ་དང་དེ་ནས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་ཞག་གཉིས་དང་དབུ་མར་ཞག་གཅིག་རྒྱུ་ཞིང་འཆི་བར་བཤད་དོ། །ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ནི་རྣ་བའི་སྒྲ་མེད་ན་ཞག་དྲུག །ལྗེའི་རོ་མེད་ན་ཞག་ལྔ། མིག་གི་དབུས་སུ་རི་
མོ་སྣང་མེད་པ་བྱུང་ན་ཞག་བཞི། སྣ་ཞོམ་ཞིང་དྲི་མེད་ན་ཞག་གསུམ། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་དོར་ན་ཞག་གཉིས། ཁུ་བ་མེད་ན་ཞག་གཅིག་ན་འཆི་བར་བཤད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་རྟགས་
ནི་བར་དོའི་མན་ངག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འཆི་ལྟས་འདི་དག་གློ་བུར་དུ་འཆི་བ་དག་ལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མི་སྣང་ཡང་བྱུང་ན་ངེས་པར་འཆི་བའི་ལྟས་ཡིན་ལ། གཞན་རྨི་ལྟས་སུ་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
ཕྱོགས་སུ་གཅིག་པུར་འགྲོ་བ་དང་། བོང་བུ་ལ་ཞོན་ནས་སམ་བཞོན་པ་མེད་པར་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་རི་ལ་མེ་ཏོག་དམར་པོ་འཐུ་བ་རྨི་བ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འཆི་ལྟས་བྱུང་ན་
འཆི་བ་བསླུ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱ། དེས་ཀྱང་མ་བཟློག་པར་ངེས་པར་འཆི་ན་ཡོ་བྱད་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ལ་བཤགས་བསྡམ་

༄༅། །དྲག་པོ་བྱ། ཡི་དམ་གྱི་བྲིས་སྐུ་སོགས་ཡོད་ན་མདུན་དུ་བཀྲམ་ལ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཅི་རིགས་བསྒོམ། ཡི་དམ་དང་བཀའ་སྐྱོང་ལ་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ཕུལ་ལ་འདོད་དོན་དུ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གདབ། ཆགས་
སྡང་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་ངན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ལ་སྨོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ། འོག་མིན་ལ་སོགས་པའམ་ཕྱུགས་སྤྱོད་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དེར་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་བྱ།
དེ་ནས་འཆི་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྟགས་ཤར་བ་ན་ལས་སྦྱོར་དངོས་ནི། གཞན་ཐམས་ཅད་འཕོ་བ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ལྟར་ལས་དབུ་མའི་ཡར་སྣ་དང་ཚངས་བུག་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཡི་གེས་མ་བཀག་པར་ཟང་ཐལ་དུ་ཡོད་
པར་བསམ། དེ་ནས་ཙ་རླུང་ས་བོན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཧིཀ་ཉེར་གཅིག་པས་ཚངས་བུག་ནས་སྐར་མདའ་ལྟ་བུར་ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པས། འཕོ་ནུས་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པ་ནག་ཧྲིབ་
བྱེད་ཅིང་དབུགས་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཕྱིར་ནན་གྱིས་འགྲོ། སྤྱི་གཙུག་ན་བ་དང་གཡའ་བ་འབྱུང་། དེ་མ་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་ཚུར་དྲངས་ལ་ངལ་གསོ། རྟགས་བྱུང་ན་སྔར་ལྟར་ཧིག་ཉེར་གཅིག་པས་འཕོ། དེས་མ་འཕོས་
ན་ཉེར་གཉིས་ནས་ཉེར་ལྔའི་བར་བརྗོད་པས་ངེས་པར་འཕོ་སྟེ། དེ་ནས་ཡི་དམ་དེ་ཡང་སྐར་མདའ་འཕོས་པ་ལྟར་གང་འདོད་པའི་ཞིང་ཁམས་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསམ་པའམ་འོད་གསལ་དུ་

བསྡུས་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་ཟླ་གྲོགས་ཡོད་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གསལ་འདེབས་བྱ་བར་ཡང་བཞེད་ལ། ལུས་ནད་མེད་དུ་འཕོ་བ་སྦྱང་བའི་སྐབས་ལས་འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཚེ་འཕོ་བ་ལྷུག་པར་སླ་བར་བཤད་དོ། ༔ །
གཉིས་པ་བཙན་ཐབས་སུ་འཕོ་བ་ནི། འཕོ་བ་སྦྱང་བའི་ཡོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་ན་བྱ་ཞིང་། སྦྱངས་ཏེ་འཕོ་བའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཚེ་ཡང་དུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཐོག་མར་བསགས་སྦྱང་ཅི་ནུས་བྱ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
གང་འདོད་པའི་ཞིང་དུ་འཕོ་བའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ཞིང་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་བྱ། དེ་ནས་ཤིང་ངམ་ཐག་པ་སོགས་ཀྱི་ལྡིང་ཁྲི་གང་ཅམ་གྱིས་མཐོ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ལུས་གན་རྐྱལ་དུ་བྱས་
པའི་རྐེད་པ་བཀལ། ངོག་ལྷུང་བསྡམས་ལ་གཡོན་པའི་ཕྱི་རྟིང་གིས་བཤང་ལམ་དགག །གཡོན་པའི་ཡོང་བུའམ་གཡས་པའི་ཕྱི་རྟིང་གིས་གསང་གནས་དགག །མཐེའུ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་དང་སྣིན་ལག་གཉིས་ཀྱིས་
སྣ་དང་གུང་མཛུབ་གཉིས་ཀྱིས་མིག་དང་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་རྣ་བ་དགག་གོ །དེ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཡི་དམ་བསྒོམ་པ་དང་། ཕྲ་སྐུ་སྤྲུ་མ་ཕྲ་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཡི་གེ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རྩ
གསུམ་དང་ས་བོན་བསྒོམས་ལ་ཧི་ཀ་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པས་འཕོ་བ་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། ༔ །གསུམ་པ་ལུས་བཙོས་ཏེ་འཕོ་བ་ནི། སྦྱངས་ཏེ་འཕོ་བ་དང་བཙན་ཐབས་སུ་འཕོ་བར་མི་ནུས་པ་ 290

༄༅། །དག་གིས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ངེས་པར་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་མདུན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་ན་བཤམས་ལ་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྡིག་བཤགས་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བྱ། དུག་གསུམ་གྱི་
བསམ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བྱ། ལུས་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་བྱ་སྟེ། མགོ་བྱང་དུ་བསྟན་ནས་གློ་གཡས་ས་ལ་ཕབ།
ལག་པ་གཡས་འཁྲམ་པ་གཡས་པ་ལ་སྦྱར། ལག་པ་གཡོན་བརླ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བརྐྱང་། རྐང་པ་གཡས་འོག་དང་གཡོན་སྟེང་དུ་བཞག་ཅིང་ལོང་བུ་གཉིས་བརྩེགས་ཏེ་བརྐྱང་ལ་བག་ཙམ་བསྐུམ། དེ་ནས་དག་པའི་
ཞིང་ངམ་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་། རང་གིས་འཕོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཤེས་ན་དེ་ཉིད་བྱ་ཞིང་མི་ཤེས་ན་བླ་མའམ་གྲོགས་ཀྱིས་འཕོ་བའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་པ་སོགས་བྱ། དེ་ཡང་
མེད་ན་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཡི་དམ་བསྒོམས་ལ་དེའི་ཐུགས་ཀར་རིག་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་དབུགས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཧིཀ་ཉེར་གཅིག་སོགས་དྲག་པར་བརྗོད་ལ་འཕོའོ། །གཞན་དག་འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་
བཅོས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་དམིགས་པའི་ཕྱུལ་དྲག་པོ་བྱས་ན་འཕོ་བ་ཐེབས་པ་འོང་ལ། གཞན་ཡང་འཆི་བའི་ཚེ་སྤྱི་གཙུག་ལ་ཐུག་པ་དང་

སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་བརྗོད་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཁྲིད་པར་བཤད་པ་དང་། དུད་འགྲོ་སོགས་འཆི་བ་ལའང་ལུས་བཅོས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་མཚན་བརྗོད་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའམ་བདེ་འགྲོ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། ༈ །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་འཕོས་པའི་དགོས་པ་ནི། འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་སུ་འཕོས་པས་ནི། གང་ཟག་རབ་ཀྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལངས་ཏེ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་གིས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཀྱང་འཆི་བ་འོད་གསལ་རང་ངོ་ཤེས་ཏེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། བར་དོ་ཤར་བའི་ཚེ་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་ནས་དེ་ར་ས་ལམ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་གར་འདོད་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བར་དོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་དེ་དག་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཐ་མས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཕོས་པའི་དགོས་པ་ལ། དབང་པོ་རབ་དག་པའི་ཞིང་ངམ་རིག་པ་འཛིན་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེར་ལམ་ལྷག་མ་བགྲོད་ཅིང་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། འབྲིང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་ཅི་རིགས་བརྒྱུད་དེ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཐ་མའང་འཆི་བའི་གནད་གཅོད་དང་བར་དོའི་འཇིགས་སྐྲག་གྲོལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ཐོབ་ནས་ལམ་དང་འཕྲད་དེ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་

༄༅། །དག་པ་ཪོབ་པར་བཤད་ལ། །ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཕོ་བ་འདི་ཕོ་ནས་སྡིག་པོ་ཆེ་ཡང་བཅན་ཐབས་སུ་འཚང་རྒྱ་བ་དངོས་བསྟན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་ངེས་པའི་སྡིག་ཅན་ཡང་མན་ངག་
འདི་གནད་དུ་ཕོག་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། དེར་སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་དང་འཕྲད་ནས་སྡིག་པ་སྦྱངས་ཏེ་རིམ་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །ལས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འཆི་ཀར་
ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བསག་སྦྱང་དང་སློན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ཞན་པས་རེ་ཞིག་འཕོ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཏེ་སླར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འཕོ་བ་དང་འཆི་
ཀའི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་དུག་གསུམ་མི་དགེ་བའི་བསམ་སྦྱོར་སྤོང་བ་དང་། སྡིག་པའི་ལས་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་བསགས་
དང་༑ ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཪོབ་ནས་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱང་ཞིང་ས་ལམ་བགྲོད་པ་དང་། མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་སོགས་སློན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་
བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ༔ །གསུམ་པ་རྗེས་ཉམས་ལེན་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་གསུམ། གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ལམ་ཁྱེར་བསྲེ་བའི་རྣམ་གཞག །ཐོགས་འདོན་གྱི་སྦྱོང་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཁྲིད་དུ་བསྐྱངས་ནས་གོ་བ་དང་མྱོང་བ་སྣ་རེ་སྐྱེས་པས་མི་ཚོག་པས་ཆེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་རྣམས་ལན་རེ་ཙམ་གྱི་གོ་ཡུལ་དུ་ལུས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོག་ཏུ་ཚུད་ནས་བློ་དེད་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སྐབས་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚེ་འདིར་ལམ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་ན་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་རྙེད་པ་དོན་ཆེ་ཚུལ་བསམ། ཚེ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཤས་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་ན་མི་རྟག་པ་བསམ། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཕྱི་ཤོལ་གྱི་བློ་སྐྱེ་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ། དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ལ་ངེས་ཤེས་ཆུང་ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེའི་བློ་སྐྱེ་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཐུན་གཉིས་སམ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་། གདམས་པ་དངོས་གཞི་ནི་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་དྲུག་གམ་བཞིར་བསྒོམ་སྟེ། སད་དུས་གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་གཉིད་དུས་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་གཏུམ་མོའི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་དགའ་བཞི་མ་ཤར་ན། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་

༄༅། །སྐབས་སུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་རླུང་སེམས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཚུལ་བཞིན་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་མ་ནུས་པར་རྨི་ལམ་དང་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་རླུང་སྦྱོར་གྱིས་རང་དབང་ཅན་དུ་ཐེབ་པ་དང་དེའི་གདམས་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྒོམ་པར་མི་ནུས་ལ། དེ་མ་ནུས་ན་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་འཚང་མི་རྒྱ་བར་མ་ཟད་འཆི་བ་དང་བར་དོ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཐེབ་པ་དང་དེར་མན་ངག་བསྒོམ་ནུས་པའང་དཀའོ། །དེས་ན་གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་རྐང་ཚུགས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཡུན་དུ་འང་སད་དུས་ཐུན་གྱི་ཕྱེད་དམ་སུམ་ཆར་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ནས་རླུང་སྦྱོར་དང་བཅས་པས་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་མོ། །གཉིད་དུས་སུ་ནི་དང་པོར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་དེའི་འོད་གསལ་ལ་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་བྱ་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་རྨི་ལམ་འཆར་ན་དེ་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་ལ་སྦྱང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཚུལ་གདམས་པ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བར་དོའི་གདམས་པ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཐུན་མཚམས་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འཕོ་བ་ནི་ལམ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱོང་བ་མ་ཐོབ་པར་འཆི་ན་བྱ་དགོས་པས་དང་པོར་འཕོ་བ་འབྱོངས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་ཟླ་བ་རེ་ལ་ལན་གསུམ་རེའམ་ལན་རེ་སྦྱང་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གདམས་པ་འདིའི་བསྔོ་བའི་ 295

ཚུལ་ལ་སད་དུས་སུ་གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒོམ་འདོད་ཆགས་དང་བསྲེ་བ་དང་། གཉིད་དུས་སུ་རྨི་ལམ་དང་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྦྱོར་གཏི་མུག་དང་བསྲེ་བ་དང་། བར་དོའི་གདམས་པ་དང་
སྒྱུ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་མྱོང་ཞེ་སྡང་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་སྐུ་གསུམ་གྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། སད་དུས་སུ་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞིའམ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་དེ་
འོད་གསལ་ལམ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་རླུང་སེམས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལོངས་སྐུ་དང་། ལུས་རགས་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་བསྲེ་བ་སྟེ་
སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་དང་། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ་འཐུག་པོའི་འོད་གསལ་ལ་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལོངས་སྐུ་དང་། སྣ་ཚོགས་པའི་
རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་མཐའ་དག་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བསྲེ་བ་སྟེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་དང་། འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་ཅི་ནུས་མཉམ་པར་
འཇོག་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་བར་དོ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པས་འགྲོ་དོན་བྱེད་པའམ་དག་པའི་ཞིང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་བསྲེ་བ་སྟེ་འཆི་བ་བར་དོའི་བསྲེ་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ 296

༄༅། །ན་རོ་བའི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་མམ་ཕྱེ་ན་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྲེ་བའི་གདམས་སྐོར་བཅོ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ལྟར་ན། བར་དོ་གསུམ་ལུས་གསུམ་མཚམས་སྦྱོར་གསུམ་བསྲེ་བ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་གཏུམ་མོའི་གདམས་པས་དགེ་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་དང་བསྲེས་ལ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་བར་དོར་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་འདུན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འོད་གསལ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གདམས་པས་དགེ་སྦྱོར་གཏི་མུག་དང་བསྲེས་ལ་སྐུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་དོར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མའམ་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པས་དགེ་སྦྱོར་ཞེ་སྡང་དང་བསྲེས་ལ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད་དོ༔ །གཞན་ཡང་གཉིད་ཆོས་སྐུ་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྲེ་བ་དང་། འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྲེ་བ་དང་། ཉམས་སྒྲོང་ལྟ་བ་དང་བསྲེ་བ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲོང་མཐའ་དག་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བསྲེས་ཏེ་བསྐྱང་བ་དང་། ལྟ་སྒོམ་ཉོན་མོངས་དང་བསྲེ་བ་ཞེས་པ་གཏུམ་མོ་འདོད་ཆགས་དང་བསྲེ། སྒྱུ་ལུས་ཞེ་སྡང་དང་བསྲེ། འོད་གསལ་གཏི་མུག་དང་བསྲེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

མང་དུ་བཤད་ཀྱང་གནད་གཅིག་གོ །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ར་གསང་ཆེན་གྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་བོགས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས། སྤྱ་
མ་ནི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ནས་མཆོག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་སྒོར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྫོགས་
རིམ་གྱི་དུས་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མཆོག་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། སེམས་
དབེན་ཐོབ་པ་ནི་འདིར་རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འམ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །སྤྱོད་པ་ནི་སྤྲུབ་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུམ་
གསུངས་པ་ལས་གང་རུང་ཞིག་སྤྱངས་པས་ཚོག་པར་བཞེད་ཅིང་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །གྲུབ་སྙིང་གི་སྒོར་ནང་སྤྱོད་པ་བཞིའམ་ལྔར་གསུངས་པ་ལས། དབང་ཐོབ་ནས་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཀུན་བཟང་གི་སྤྱོད་པ་དང་། སྦྱོང་ཐོབ་ནས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གསང་སྤྱོད་ སྤྲུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཚོགས་སྤྱོད་དང་རིག་པ་བརྟུལ་

298

༄༅། །ཞུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཅི་རིགས་དང་། ཉུས་པ་མཆོག་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏི་དང་ཀུན་བཟང་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སམ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཆེར་དབང་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཀྱང་སྡོམ་དག་དང་གནད་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཚེ་འདིར་མཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྣང་བས་འཕྲལ་དུ་མི་དགོས་པ་དང་ཡི་གེ་མང་གི་དོགས་པས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་བྱ་ཚུལ་འདིར་མ་སྤྲོས་ལ་གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ན་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །སྒྲུབ་བརྒྱུད་འདིའི་བཞེད་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཐོབ་ནས། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འགག་ཞིག་དང་གནད་མཐུན་ཞིང་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་པ་དང་མི་འགལ་བར་རི་བོའི་རྩེ་དང་གཉན་ས་དང་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་ཀུ་སུ་ལུའི་མཆོད་སྤྱིན་བྱ་ཞིང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བཅད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལ་བློ་མི་འཇུག་པ་རི་དྭགས་སྐམས་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ། ཅི་བྱུང་ཡང་ཉམ་ང་མེད་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ། གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་པ་བར་སྣང་གི་རླུང་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ། ཅི་ལའང་བློ་རྟེན་མི་བཅའ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ།

དགག་སྒྲུབ་དང་གཟའ་གཏད་མེད་པ་སྨྲོན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ལམ་ལ་བོགས་དབྱུང་བར་བཞེད་དོ། ༔ །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ཐེག་ལས་བཞི་དང་། འབྲིང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། མཆོག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་ལས། སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ་ཕྱི་མ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་རིམ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གིས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཚེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དང་སྐྱེ་བ་ཅི་རིགས་བརྒྱུད་དེ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་བར་དོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་ཚུལ་ལ། གཏུམ་མོའི་གདམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། དབང་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གཉིས་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་ཀྱེན་མཐའ་དག་ལམ་དུ་བསླངས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉམས་སྨྱོང་དང་པོ་སྐྱེས་ཤིང་དྲོད་ཆུང་དུ་ཐོབ་པས་ཚོགས་ལམ་བགྲོད། དེ་ནས་རླུང་སེམས་དབུ་མར་ཚུད་དེ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་རླུང་སེམས་ཀྱི་དྭངས་མ་དབུ་མའི་མར་སྣར་བྲོན་པས་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་ཟག་བཅས་རྩ་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་ནས་དྲོད་འབྲིང་པོ་ཐོབ་པས་སྦྱོར་ལམ་བགྲོད། དེ་ནས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞིའི་

༄༅། །ཚུལ་གྱིས་ཐིག་ལེའི་དྭངས་མ་གྱེན་དུ་ལོག་སྟེ་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་བརྟན་པས། རིམ་བཞིན་དགུ་མའི་མདུད་པ་སོ་གཉིས་གྲོལ། ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྩ་ཁམས་དྭངས། འཁོར་ལོ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག །རླུང་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འགག །ས་བཅུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཐོབ། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དྲོད་ཆེར་ཐོབ་པས་མཐོང་ལམ་བགྲོད། ས་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་ཧྲ་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་སྒོམ་ལམ་བགྲོད། དེ་ནས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་ཆ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའང་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དྭངས་པས་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་དག་ནས་འཇའ་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར། བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་དྭངས་པས་མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་གནས་སུ་དག་པས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པ། རླུང་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བར་གྱུར་པས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ། ཨ་ཧཾ་གི་སྙོམས་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་པས་ཁ་སྦྱོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་སྟེ། ས་བཅུ་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལས་མི་གཡོ་བ་ནི་ཆོས་སྐུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྐུ། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཤར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་སྤྲུལ་སྐུ། སྐུ་དེ་གསུམ་

ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སྐུ་བཞི་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། དབང་ཐོབ་པ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སེམས་བརྟན་ཞིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོགས་ལམ་བགྲོད། རླུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནུས་པ་ནས་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་སྦྲས་དོན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་བར་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་བགྲོད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ནི་ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་བགྲོད། དེ་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་བར་གྱིས་ས་བདུན་པ་མན་བགྲོད། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་བར་གྱིས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཐོབ་ཅིང་སྒོམ་ལམ་བགྲོད། དེ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ནི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་སྟེ་མི་སློབ་པའི་ལམ་བགྲོད། དེ་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ།

༄༅། །སྐུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེས་མཚོན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ
སྟེ༔ འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་འགྲོ་བའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ༈ །དེ་ལྟར་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་རྫོགས་རིམ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཟབ་ལམ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་བརྒྱུད་
ཀྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་བསྐྱལ་བ་ལས། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་དག་ནི་རྒྱ་བའི་གཞུང་ཙམ་ལས་ཕྲ་ཞིབ་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་
པར་བཞེད་ལ། མན་ངག་གི་གནད་གོ་བར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གླེགས་བམ་དུ་བྲིས་པ་སྣང་ཡང་ཡི་གེའི་ཚོགས་མང་བ་ཙམ་ལས་སྒོམ་རིམ་གྱི་གནད་མི་གསལ་ཞིང་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བ་དག་ཀྱང་སྔགས་གཞུང་དང་མི
མཐུན་པའི་བློ་བཟོ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས། དེང་སང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་སྐལ་ལྡན་ཆེས་དགོན་ཞིང་ཅུང་ཟད་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྐང་གྲངས་ལ་གོ་བ་དང་སྦྱོང་བ་སྣ་རེ་ཐོབ་ན་ཆོག་ཤེས་བྱེད་
པར་སྣང་བས་དེ་དག་ལ་འདིའི་དགོས་པ་དམན་ཡང་། ཟབ་དོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་དག་གིས་ལམ་གྱི་གནད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ།

གདམས་པ་འདིའི་གནད་མཐའ་དག་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་འཕྲོར་ནས་བཞུགས་པ་སྐིགས་དུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དག་གི་བློས་དཔག་དཀའ་བར་སྣང་བས་མན་ངག་གི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསླངས་ཏེ། གསང་ཆེན་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཤིང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའང་བཏོན་ནས། རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་རྒྱུད་
གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བར་གདམས་པ་འདིའི་གནད་ཕྲ་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་པར་སེམས་པས་གཙེས་སྤྲས་སུ་གྱིས་ཤིག ༄ །འདིར་སྨྲས་པ། གྲོལ་བྱེད་ལམ་བཟང་ཀུན་གྱི་གནད་བསྡུས་པ། །ཟབ་མོའི་ལམ་མཆོག་
གདམ་པ་ཆོས་དྲུག་ཅེས། །སྐལ་ལྡན་བདེ་ཕྲག་འདྲེན་པའི་གདམས་པ་འདི། །བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྙིང་ཡིན། །ཚེ་རབས་དུ་མར་འབད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི། །གསང་ཆེན་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། །
རྣམ་མང་སྤྱགས་གཞུང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་། །སྒྲུབ་བརྒྱུད་བྱིན་རླབས་མཐུ་ཡིས་གསལ་བར་བྱས། །ཚུལ་བྲལ་བློ་བཟོའི་ལམ་གྱིས་མི་ཆིམ་ཞིང་། །བློ་མེད་རྨོངས་པའི་ཕྱོགས་ཞེན་མི་འཛིན་པའི། །གཟུར་གནས་རྣམ་
དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །སྦྱོང་ལྡན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་བཞེད་དགོངས་ཇི་བཞིན་ལས། །རྟོག་བརྟགས་བློ་ཡིས་བཤད་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། །མ་རིག་དབང་གིས་ནོངས་པར་

༄༅། །གང་གྱུར་པ། །ལྷུར་བཅས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་རིགས། །འདིར་འབད་དགེ་བས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཚེ་རབས་རྣམས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་། །རྨད་བྱུང་ལམ་བཟང་མཆོག་འདི་ལེགས་བསྟེན་
ནས༔ །ཟུང་འཇུག་སྐུ་ཉིད་མྱུར་དུ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཉིད་མཁྱེན་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྒྱ་སྟོན་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་གསུང་གིས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་བསྐུལ་ཞིང་། རིམ་
གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པ་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲམ་པོ་པ་མདྣ་ལའི་མིང་ཅན་གྱིས་བྱ་ལོ་ཟླ་བ་བཞི་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་དྭགས་ལ་
སྨྲམ་པོའི་སྒྲུབ་སྡེར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བས་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །སརྦ་དཱ་མངྒ་ལཾ།། ||